

काठमाडौं : नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीका महासचिव विप्लवले पार्टीका केन्द्रीय सदस्य सन्देश पौडेलका बुबाको निधनप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गरेका छन् । शनिबार बेलुका शोक वक्तव्य जारी गर्दै महासचिव विप्लवले आफ्नो पार्टीका केन्द्रीय सदस्य सन्देश पौडेलका पिता भुवानीप्रसाद पौडेलको निधनप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै भावविह्वल परिवारप्रति गहिरो समवेदना व्यक्त गरेका छन् । नेकपाका केन्द्रीय सदस्य पौडेलका बुबा भुवानीप्रसादको शनिबार दिउँसो चितवनस्थित कान्छा छोरा टुकनारायण पौडेलको घरमा ७० वर्षको उमेरमा निधन भएको हो । मृतक भुवानीप्रसाद तत्कालीन नेकपा (चौम) का चितवन बाँकी पृष्ठ ६ मा

बोक्सी आरोपित चौधरीले गरिन् साहसिक निर्णय

रातो खबर संवाददाता/कैलाली

डेढ वर्षअगाडि बोक्सीको आरोपमा भोले बाबाबाट कुटाइ खाएकी कैलालीकी किशोरी राधा चौधरीले अन्ततः अन्यायका विरुद्धमा सञ्चालित न्यायको आन्दोलनमा सहभागी हुने साहसिक निर्णय लिएकी छन् । बोक्सीको आरोप लागेपछि भोलेबाबा नामको स्थानीय व्यक्ति रामबहादुर चौधरीलागायत केही व्यक्तिले सार्वजनिक ठाउँमा निर्घात कुटीपट गर्दा पनि अन्धविश्वासका कारण ... बाँकी पृष्ठ ७ मा

सङ्कटमा संसदीय व्यवस्था

ओली सरकार घेराबन्दीमा

अम्बिका चन्द/काठमाडौं

चुनाव भएर जतिजति दिनहरू बित्दैछन्, त्यति नै संसदीय व्यवस्थालाई एकपछि अर्को सङ्कटले घेरिरहेको छ । संसदीय पार्टीहरू संविधान निर्माणपछि हुने चुनावबाट बहुमतको सरकार बनेपछि राजनीतिक स्थायित्व हुने, त्यो स्थायित्वपछि देशमा आर्थिक विकास हुने, देशमा समृद्धि आउने, जनता सुखी रहने भनी गएको चुनावमा जनतासँग भोट माग्ने गएका थिए । अहिले बहुमतको मात्र होइन, दुईतिहाइ बहुमतको सरकार बनेको छ । आफूलाई कम्युनिस्ट भनेर जनतामा भोट मागेको पार्टीको सरकार बनेको एक वर्ष पुगेको छ । यो एक वर्षमा देशमा राजनीतिक स्थायित्व आएन । आर्थिक समृद्धिको त कुरै छैडाँ, देश दिनदिने कङ्काल बन्दै गएको छ । देशको गार्हस्थ्य उत्पादनभन्दा बढी निजी बैङ्कहरूसँग रकम बढिरहेको छ । एउटै संस्थाले राज्यलाई दिनुपर्ने कर देशको एक आर्थिक वर्षको बजेटको ५.१४ प्रतिशतसम्म छ ।

२०४७ सालपछि गिरिजाप्रसाद कोइरालाको पालामा लाउडा, एलसीजस्ता भ्रष्टाचार काण्डहरू भएका थिए र कोइरालासँगै तत्कालीन संसदीय व्यवस्थाप्रति जनताको मोहभङ्गा भएको थियो । अहिले नेपाल एयरलाइन्सको वाइड बडी घोटलामा आधिकारिक रूपमा ६ अर्बको भ्रष्टाचार भएको पाइएको छ । दिनदिने अख्तियारले भ्रष्टाचार गरेको प्रमाणमा निजामती कर्मचारी, पुलिस, राजनीतिक पार्टी, विभिन्न तहका सरकार सञ्चालकहरूलाई गिरफ्तार गरिरहेको छ । यसरी घोटाला र भ्रष्टाचार गर्न सबै संसदीय पार्टीहरू, मूल रूपमा सरकार पक्ष र प्रतिपक्षले 'काले काले मिलेर खाउँ भाले' जस्तो गरेका छन् ।

समाजवादप्रति प्रतिबद्ध रहेको भनिएको संविधानद्वारा निर्देशित सरकारको पालामा धनी र गरिबका बीचको खाडल कति ठूलो छ भने एक सामान्य नागरिकले सबैभन्दा धनी बराबरको सम्पत्ति कमाउन १ लाख वर्ष काम गर्नुपर्छ । जनजीविका, रोजगारीको त कुरै छैडाँ । राज्यको प्रतिनिधि ... बाँकी पृष्ठ २ मा

/sf/sf]cfs[t]j xlg
k//fi6gllt a6g
ku\$fi]5 . slxn]rlgt/
glhsh: tf]b]vg' / slxn]
ef/tsf ; fd' nDk; f/
kg'h]s; h]klg pgl /
pgsf]; /sf/nf0]j Zjf;
ug{; s\$fi 5ggl. kl/Offd
8fef], eghPnfd] 8f]nt
ePsf]5 . sDolg:6
gfdsf]; /sf/ ePsfn]
klZrdf, bli]oflt/af6 pgsf]
; /sf/nf0{3]Psf]5 .

सुदर्शनले कार्यकर्तालाई दिए युद्धका लागि तयार रहन निर्देशन

रातो खबर संवाददाता/काठमाडौं

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीका स्थायी समिति सदस्य तथा मध्यकेन्द्रीय कमान्ड इन्चार्ज हेमन्तप्रकाश ओली 'सुदर्शन' ले क्रान्तिका लागि वस्तुगत परिस्थिति तयार रहेको भन्दै आत्मगत स्थिति तयार बनाउनुपर्नेमा जोड दिएका छन् । नेकपाको ललितपुर जिल्ला सङ्गठन समितिले शनिबार ललितपुरमा आयोजना गरेको राजनीतिक तथा वैचारिक प्रशिक्षण कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि नेता सुदर्शनले सरकारको गतिविधिका कारण पनि क्रान्तिको वातावरण तयार बन्दै गएको बताए । नेता सुदर्शनले युद्ध आफ्नो चाहनाको विषय नभए पनि परिस्थितिले क्रान्तिका लागि युद्धको माग गरेको खण्डमा तयार रहन

कार्यकर्तालाई निर्देशन दिए । आफ्नो पार्टीले देशव्यापी सञ्चालन गरिरहेको सङ्गठन सुदृढीकरण तथा विस्तार अभियानले एकीकृत जनक्रान्तिका लागि बलियो आधार बनाउने उनले बताए । अभियानमा एकजुट भएर लाम र जनताको घरआँगनमा पुगेर स्थानीय सरकारले मच्चाएको भ्रष्टाचार र अत्याचारको भण्डाफोर गर्न कुनै कसर बाँकी नराखेर लाम पनि उनले प्रशिक्षणमा कार्यकर्तालाई निर्देशन दिए । एक प्रसङ्गमा नेता सुदर्शनले कञ्चनपुरमा बलात्कारपछि हत्या गरिएका निर्मला पन्तका बलात्कारी र हत्याका सख्त संरक्षणमा रहेको दाबी गर्दै यसमा प्रहरी प्रशासन पनि जिम्मेवार रहेको बताए । उनले अहिले ... बाँकी पृष्ठ ७ मा

नेपालमा संसदीय व्यवस्था असफल : विषम

रातो खबर संवाददाता/काठमाडौं

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले देशव्यापी सञ्चालन गरिरहेको सङ्गठन सुदृढीकरण तथा विस्तार अभियान मध्यपश्चिम केन्द्रीय कमान्डमा पनि धनीभूत तरिकाले अघि बढिरहेको छ । उक्त कमान्डको राप्ती लुम्बिनी र गण्डकी ब्युरोमा एक ब्युरोमा तीनतीनवटा केन्द्रीय अभियान टोली क्रियाशील छन् । धौलागिरि ब्युरोमा भने कमान्डस्तरीय अभियान टोली क्रियाशील रहेको बताइएको छ । उक्त कमान्डमा अभियान उत्साहजनक तरिकाले अघि बढिरहेको नेकपाका स्थायी समिति सदस्य तथा मध्यपश्चिम केन्द्रीय कमान्ड इन्चार्ज विषमले बताएका छन् । अभियानमा प्रचारात्मक र सङ्गठन निर्माण दुवै कार्य सँगसँगै अघि बढिरहेको जानकारी दिँदै नेता विषमले आफ्नो पार्टीले सञ्चालन गरिरहेको अभियानले कम्युनिस्ट नामको सरकारले छरेका भ्रमहरू चिर्ने र जनतालाई विप्लव नेतृत्वको नेकपा नै वास्तविक कम्युनिस्ट हो भन्ने आभास

दिलाउने काम अभियानले गरिरहेको जानकारी दिए । जनतालाई यो कम्युनिस्ट सरकार होइन, सरकार हो भन्ने कुरा स्पष्ट बनाउन पनि अभियान टोली लागिरहेको र नेपालमा संसदीय व्यवस्था असफल भैसकेको कुरा जनतालाई ... बाँकी पृष्ठ ७ मा

जनकपुरमा अभियान तीव्र

रातो खबर संवाददाता/जनकपुर

नेकपाद्वारा माघ १ गतेदेखि सुरु गरिएको सङ्गठन सुदृढीकरण तथा विस्तार अभियान-२ जनकपुर ब्युरोका तल्लो महाभारतको सुनकोसी र गोलन्जोर गापालमा तीव्र भएको छ । अभियानकी कमान्डर रहेकी पीबीएम उमा भुजेल 'शिलु' ले

दिएको जानकारीअनुसार २ सय ५० स्थानमा भित्तेलेखन, एक सय ५ वटा सङ्गठन, ८ सय ५ वटा सदस्यता वितरण, ८ वटा पार्टी आवेदक र २ जना पूर्णकालीन सदस्य निर्माण भएका छन् । त्यसक्रममा गोलन्जर गापाका रानीचुरा, धुरडाँडा, फुङ्से, दमैडाँडा, हैवार, दाउने ठूलोसौर्य र सुनकोसी गापाको दोभानडाँडा गाउँमा ... बाँकी पृष्ठ ५ मा

पार्टी स्कुलिङबारे

प्रशिक्षक र प्रशिक्षार्थी कमरेडहरू, सबैमा हार्दिक अभिवादन, हाम्रो पार्टीको पश्चिम कमान्डको स्कुलिङ कार्यक्रम औपचारिक रूपमा सुरु भएको म घोषणा गर्दछु । हामी पार्टीको स्कुलिङका लागि यहाँ उपस्थित भएका छौं । हामीले कमरेडहरूलाई यहाँ उपस्थित गर्नुको तात्पर्य पार्टीको विचारलाई नेपाली क्रान्तिले माग गरेअनुसार, अहिलेको समाजलाई क्रान्तिकारी रूपान्तरण गर्नका लागि देश र जनताले माग गरेअनुसार, देशको परिस्थितिले माग गरेअनुसार हाम्रो बुझाइलाई माथि उठाउनका लागि हो । स्कुलिङको तात्पर्य के हो ? हामीले हाम्रा भनाइहरूको सुरुआत यहाँबाट गर्नुपर्छ । हामीले कमरेडहरूलाई केही पनि नजान्ने भनेर यहाँ यो प्रशिक्षण कार्यक्रममा जम्मा गरेका होइनौं । तपाईंहरू जुन ब्युरो समितिबाट यहाँ आउनुभएको छ, जुन जिल्ला समितिहरूबाट वा जुन एरिया

समितिहरूबाट यहाँ आउनुभएको छ, निश्चित रूपमा तपाईंहरू सबै नेताहरू हुनुहुन्छ । तपाईंहरू सबै आआफ्नो स्थानमा प्रशिक्षक पनि हो । तपाईंहरूले हमैसा नेपालमा क्रान्ति आवश्यक भएको, नेपालको जनवादी क्रान्ति, जसलाई हामीले वैज्ञानिक समाजवादी क्रान्ति भनेका छौं, त्यसको पथप्रदर्शक सिद्धान्त भनेको मार्क्सवाद-लेनिनवाद-माओवाद मानेका छौं, त्यसलाई ग्रहण, प्रयोग र विकास गर्नुपर्ने तथ्यको प्रशिक्षण गर्दै आउनुभएको छ र त्यो क्रान्तिका लागि सामान्य कार्यदिशा एकीकृत जनक्रान्ति भएको विषयमा नेपाली जनतालाई प्रशिक्षित गर्दै आउनुभएको छ । त्यसैका आधारमा नेपाली जनतालाई, नेपालको सर्वहारा वर्गको पार्टीको वरिपरि सङ्गठित गर्दै र पुरानो प्रतिक्रियावादी सत्तालाई बदल्नका लागि सङ्घर्ष

चलाउँदै पनि आउनुभएको छ । यति हुनु भनेको अहिलेको सापेक्षतामा कुशल प्रशिक्षक हुनु पनि हो । तपाईंहरू आफैँ कुशल प्रशिक्षक पनि हो । फेरि पनि, हामीले सिनियर कमरेडहरूको टिमलाई यहाँ उपस्थित गरेका छौं र पार्टीको पहलकदमीमा स्कुलिङ विभागले आयोजना गरी यो स्कुलिङ क । र । त्र । म

देश/परिवेश

धर्मेन्द्र बास्तोला 'कञ्चन'

स उ च । ल न भइरहेको छ । हामीले स्कुलिङ चलाउनुको तात्पर्य मैले अघि नै भनिसकेँ, तपाईंहरू केही पनि नजान्ने भएको कारण होइन, हामीले विगतको क्रमशः पृष्ठ ३ मा

► पृष्ठ १ बाट क्रमशः

पार्टी स्कुलिङबारे

‘स्कुल अफ थट’ बदल्न जरूरी छ। त्यसकारणले यो आवश्यक परेको हो। हामीसँग अहिले नयाँ पार्टी छः नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी। हामीसँग अहिले नयाँ कार्यदिशा छः एकीकृत जनक्रान्तिको कार्यदिशा। हामीसँग अहिले नयाँ नेतृत्व छः कमरेड विप्लवको नेतृत्वमा गोलबन्द भएको क्रान्तिकारी, जुफ्फार टिम। यसको ‘स्कुल अफ थट’ नयाँ बनेको छ। यसलाई हामीले विप्लव ‘स्कुल अफ थट’ अथवा एकीकृत जनक्रान्तिको ‘स्कुल अफ थट’ भन्दा सही होला, त्यस विषयमा राम्रो जनकारी गराउनुपर्छ। यही ‘स्कुल अफ थट’ लाई व्यवस्थित तरिकाले देशमा लैजानका लागि हामीले यो स्कुलिङ कार्यक्रम गरिरहेका छौं र देशभर नै हामीले यसलाई चलाउनु आवश्यक भएको छ।

नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलनको इतिहासमा विभिन्न ‘स्कुल अफ थट’ देखापरेका छन्। नेपालमा धेरै पहिले कम्युनिस्ट ‘स्कुल अफ थट’ प्रवेश गरेको थियो। त्यसपछि यसमा विभिन्न समय, समाज र वर्गसङ्घर्षको गतिअनुसार विभिन्न रूफान देखापर्ने भयो। लेनिन र स्टालिनहरूको नेतृत्वमा रूसमा १९१७ भएको समाजवादी क्रान्तिले संसारभरि समाजवादको प्रचार गर्‍यो। यो क्रान्तिले विश्वभर नै एक प्रकारले नयाँ प्रकारको कम्युनिस्ट ‘स्कुल अफ थट’ पैदा गर्‍यो। नेपालमा पनि त्यसको प्रभाव नपर्ने कुरा थिएन। महाकवि लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाले एक ठाउँमा भन्नुभएको थियो, ‘म लेनिनजस्तो रौचिरा बहस गर्ने मान्छे होइन।’ यसको तात्पर्य के हो? लक्ष्मीप्रसाद देवकोटामा समाजवादको गहिरो प्रभाव थियो तर उहाँमा त्यतिबेलाको नेपाली समाजको राजनीतिक अवस्था, जनताको चेतना र उत्पादन सम्बन्धको कारण हुनसक्छ। लेनिनको जस्तो रौचिरा अध्ययन गर्ने नेतृत्वदायी सामर्थ्य थिएन। ‘जयतु संस्कृतम्’ अहिलेको चेतनाबाट हेर्दा धार्मिक नाराजस्तो देखिन्छ तर त्यतिबेलाको समाजको अवस्था हेर्‍यो भने त्यो नारा पनि कम्युनिस्ट ‘स्कुल अफ थट’ बाट प्रभावित थियो। त्यसले चरम रूपमा केन्द्रीकृत राणाहरूको सत्ताको भण्डाफोर गरेको थियो र न्यूनतम् जनतन्त्र वा लोकतन्त्रको माग गरेको थियो।

यही कम्युनिस्ट ‘स्कुल अफ थट’ देशमा रहेको कारण कमरेड पुष्पलालको नेतृत्वमा कम्युनिस्ट पार्टी गठन भयो। कम्युनिस्ट पार्टीको गठन गर्नु र त्यसले जनवादी सत्ता स्थापना गर्नकालागि सङ्घर्ष तय गर्नु पनि ‘स्कुल अफ थट’ ले नै काम गरेको हो। कम्युनिस्ट पार्टीको गठन भैसकेपछि नेपालको कम्युनिस्ट आन्दोलनमा विभिन्न प्रकारका ‘स्कुल अफ थट’ देखापरे। पुष्पलालको ‘स्कुल अफ थट’, तुलसीलालको ‘स्कुल अफ थट’, केशरजङ्ग रायमाझीको ‘स्कुल अफ थट’ नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलनको पहिलो पुस्ताको ‘स्कुल अफ थट’ भए। मनमोहनहरू केशरजङ्ग रायमाझीको ‘स्कुल अफ थट’ बाट प्रभावित थिए। यो ‘स्कुल अफ थट’ लाई दोस्रो पुस्ताको ‘स्कुल अफ थट’ ले विस्थापन गर्‍यो। त्यसमा मोहनविक्रमको ‘स्कुल अफ थट’, निर्मल लामाको ‘स्कुल अफ थट’ र भृपा विद्रोहीहरूको ‘स्कुल अफ थट’ प्रमुख रहे। भृपा विद्रोहको क्रान्तिकारी धार भारतीय कम्युनिस्ट आन्दोलनका क्रान्तिकारी नेता कमरेड चारु मजुमदारको ‘स्कुल अफ थट’ प्रभावित थियो। यो आफ्नै प्रकारको सोचविचार नभए अर्काको अन्धानुकरण भएको कारण भृपा विद्रोह सही भए पनि यो ‘स्कुल अफ थट’ पानीको फोकाजस्तै बिलाउन पुग्यो। त्यतिबेलाका नेताहरू बिस्तारै पञ्चायतमा प्रवेश गरे। पछि संसद्वादी बने र अहिले त्यो महान् भन्डा उठाएको इतिहासप्रति पश्चाताप गरिरहेका छन्। अहिले उनीहरू कुनै न कुनै तरिकाले आपसमा आफूलाई साम्राज्यवादको अब्बल दर्जाको चाकरका रूपमा देखाउन निर्लज्ज तरिकाले प्रतिस्पर्धा गर्दै आएका छन् र साम्राज्यवादको आशीर्वाद प्राप्त गरेकोमा गर्व गर्छन्। भृपा विद्रोहका नेताहरू अन्ततः रायमाझी ‘स्कुल अफ थट’ मा विसर्जित भए। तर आफ्नै स्वत्वसहितको ‘स्कुल अफ थट’ निर्मल लामा र मोहनविक्रममा विकास भएको कारण त्यसले अहिले पनि समाजमा कुनै न कुनै प्रकारले प्रभाव पारी नै रहेको छ।

कम्युनिस्ट आन्दोलनको दोस्रो पिँढीको ‘स्कुल अफ थट’ लाई तेस्रो पिँढीको ‘स्कुल अफ थट’ ले विस्थापित गर्‍यो किनकि दोस्रो पिँढीको ‘स्कुल अफ थट’ ले क्रान्तिकारी आन्दोलनको गुणात्मक विकास गर्न सकेन। तेस्रो पिँढीमा पनि विभिन्न रूफानहरू देखापरे। नारायणमान बिजुक्छेको ‘स्कुल अफ थट’ एक प्रकारको रह्यो। रूपलाल विश्वकर्माको अर्को प्रकारको रह्यो। उनीहरूको सोचविचारअनुसार नेपालका प्रभावकारी सङ्घर्षहरू भए तर उनीहरूका

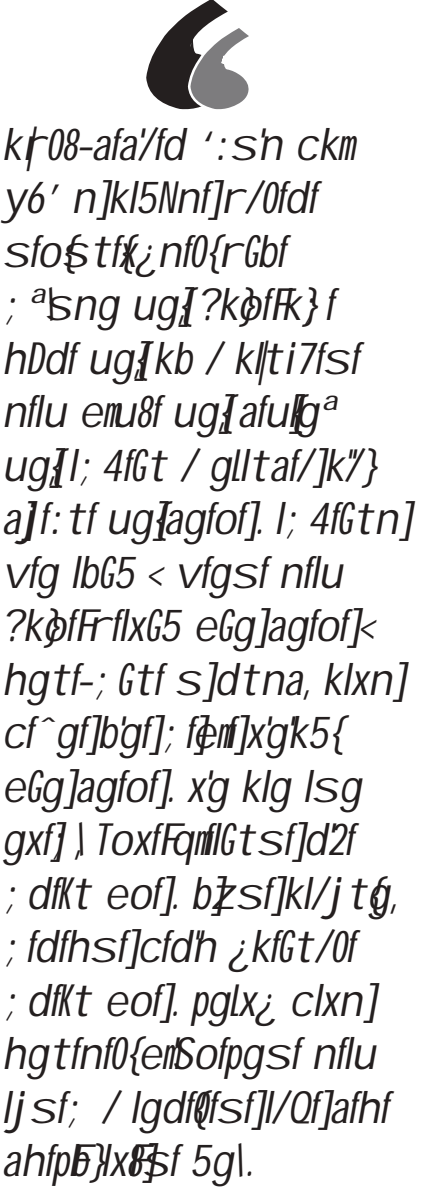
सोचाइहरू सही र वैज्ञानिक प्रकारका रहेनन्। नेपाली समाजमा प्रचुर प्रभाव पारेको तेस्रो पिँढीको ‘स्कुल अफ थट’ भनेको प्रचण्डको हो। त्यसमा बाबुराम पनि जोडिन्छन् र यसलाई प्रचण्ड-बाबुराम ‘स्कुल अफ थट’ भन्दा सटिक हुन्छ। यो ‘स्कुल अफ थट’ ले नेपालमा एउटा सशक्त प्रभाव छाडेको छ। दुनियाँमा कतिसम्म यसले प्रभाव छाड्यो भने नेपाल भ्रमण गर्ने एकजना चिनियाँले हामीसँग भनेका थिए, ‘नेपालमा दुईजना मानिसहरू विश्वव्यापी रूपमा चर्चित छन्। त्यसमा, एकजना प्रचण्ड हुन्।’ मलाई कौतुहल जाग्यो। दोस्रो मानिस को होला? भन्ने। मनमनमा बाबुराम वा मनमोहन होला भन्ने सोच्दै मैले सोधी पनि हालैं, ‘दोस्रो मानिस को हो त?’ भनेर। उसले भन्यो ‘गौतम बुद्ध।’ मेरो भनाइको तात्पर्य के हो भने प्रचण्ड ‘स्कुल अफ थट’ चानचुने थिएन। यो निकै प्रभावकारी थियो। सशक्त प्रकारको थियो। इतिहासको नियम नै भन्नुपर्छ ‘बूढो पात भर्ने र नयाँ पात पलाउने।’ प्रचण्ड-बाबुरामहरूको ‘स्कुल अफ थट’ पनि अन्ततः मनमोहनको बाटोमा विसर्जित भयो। एमालेमा विलीन हुन पुग्यो। फेरि पनि त्यसले समाजमा काम गरिरहेको छ। नेपालको कम्युनिस्ट आन्दोलनमा त्यसले प्रभाव पारिरहेको छ। त्यसले कम्युनिस्ट जीवनमा, कमरेडहरूको सोचविचारमा नकारात्मक प्रभावहरू छाडिरहेको छ। त्यसकारण हामीलाई स्कुलिङ चाहिएको छ र त्यो स्कुलिङ भनेको प्रचण्ड-बाबुराम ‘स्कुल अफ थट’ को विस्थापन र एकीकृत जनक्रान्तिको ‘स्कुल अफ थट’ वा विप्लव ‘स्कुल अफ थट’ को स्थापनाका लागि हो।

के हामीले कम्युनिस्ट आन्दोलनमा प्रचण्ड-बाबुराम ‘स्कुल अफ थट’ ले कसरी काम गरेको भन्ने थाहा पाउन सक्छौं? वा कसरी थाहा पाउँछौं? के तपाईंहरूले यसका बारेमा केही सोच्नुभएको छ? म तपाईंहरूलाई एउटा सामान्य प्रश्न सोध्छु- तपाईंहरूले यो स्कुलिङ कार्यक्रममा आउँदा मार्क्स, एङ्गेलस, लेनिन, स्टालिन, माओ, चारु, एभाकियन, अजित, गोन्जालो वा कुनै समकालीन कम्युनिस्टहरूका विचारहरू भएको समाजवादबारे बहस गरेको कुनै पुस्तक भोलामा हालेर ल्याउनुभएको छ? मैले दस सेकेन्ड रोकेर हेर्दा पनि कसैको सकारात्मक आवाज सुनिएन र कसैको हात पनि उठेन। यही हो प्रचण्ड ‘स्कुल अफ थट’ को प्रभाव भनेको। किनभने प्रचण्ड-बाबुराम ‘स्कुल अफ थट’ ले पछिल्लो चरणमा कार्यकर्ताहरूलाई चन्दा सङ्कलन गर्ने, रूपैयाँ पैसा जम्मा गर्ने, पद र प्रतिष्ठाका लागि भगडा गर्ने, बागेनिङ गर्ने, सिद्धान्त र नीतिबारे पूरै बेवास्ता गर्ने बनायो। सिद्धान्तले खान दिन्छ? खानका लागि रूपैयाँ चाहिन्छ भन्ने बनायो? जनता-सन्ता के मतलब, पहिले आफ्नो दुनो सोभो हुनुपर्छ भन्ने बनायो। हुन पनि किन नहोसु, त्यहाँ क्रान्तिको मुद्दा समाप्त भयो। देशको परिवर्तन, सामाजिको आमूल रूपान्तरण समाप्त भयो। उनीहरू अहिले जनतालाई भुक्वाउनका लागि विकास र निर्माणको रिठो बाजा बजाउँदै हिँडेका छन्। नगरले बाजा, (ठाडो ढोलजस्तो देखिने पन्चे बाजा, अहिले लोप भैसकेको छ), हान्दा आवाज आउँछ, चर्को आवाज आउँछ तर भित्र केही हुँदैन, त्यस्तै प्रचण्ड-बाबुरामहरू, केपीहरूको मुखमा जनताको आवश्यकताको नगरले हान्दा आवाज आउँछ, विकास र निर्माणको तर भित्र पूरै खाली छ, ढोलको पेटजस्तै खाली छ। अफ उनीहरू त्यसलाई सैद्धान्तिकीकरण गर्न खोज्छन्। अहिले उनीहरू त्यही खाली आवाज लिएर हिँडिरहेका छन्। अनि त्यहाँ भएका कार्यकर्ताहरूले के गर्ने? आर्थिक विकास त गर्ने तर देशका लागि आर्थिक विकास हुन देश स्वाधीन हुनुपर्‍यो, प्राकृतिक स्रोतहरू राज्यको हातमा हुनुपर्‍यो, राष्ट्रिय पुँजीको विकास गर्न राज्यले राष्ट्रिय पुँजीपतिहरूको संरक्षण गर्नुपर्‍यो, देशका सम्पूर्ण जनतालाई उत्पादनमा सहभागी बनाउनुपर्‍यो, बजेटको योजनाबद्ध खर्च र देखिने क्षेत्रमा लगानी हुनुपर्‍यो। त्यो कुनै पनि सम्भव हुने भएन। त्यसो भएपछि आर्थिक उन्नति केमा जाने भयो? आफ्नो व्यक्तिगत आर्थिक उन्नतिमा जाने भयो। त्यो कसरी हुन्छ? त्यो भ्रष्टाचारबाट, तस्करीबाट, चोरीडकैतीबाट, मान्छेको बेचबिखनबाट हुने भयो। तपाईंहरूले सुनुनुभएको छ नि, जति श्रममन्त्री हुन्छन् उनीहरूले युवकयुवती विक्री गर्न करोडौंको कमिसन खाने गर्छन्। त्यसो भएपछि यो त के भयो? हिजो काङ्ग्रेस, एमालेहरूले जे गरेका थिए त्यही भयो। त्योभन्दा केही फरक भएन। यो ‘स्कुल अफ थट’ ले उनीहरू त रसातलमा ढुबे तर हाम्रो पार्टीलाई पनि छाडेन।

म भन्दै थिएँ, तपाईंको भोलामा कुनै किताब छ जसले दर्शनशास्त्रका बारेमा, राजनीतिक

अर्थशास्त्रका बारेमा, वैज्ञानिक समाजवादका बारेमा वा अहिलेको प्रतिगामी राज्य व्यवस्थाका बारेमा नै लेखिएको किन नहोस्। छैन। किनकि प्रचण्ड-बाबुरामको ‘स्कुल अफ थट’ ले हामीलाई पनि के बनायो भने पढ्ने कामजति नेताहरूको नै हो। हाम्रो काम त पैसा उठाउने, पार्टीलाई दिने हो किनकि हामीलाई पार्टी चलाउन, कार्यकर्ताका समस्या समाधान गर्न र क्रान्ति गर्न पैसा चाहिन्छ, रूपैयाँ चाहिन्छ भन्ने बुझिएको छ। यो सही पनि हो। गर्नु पनि परेको छ। तर मैले भनेको के हो भने यहाँ ‘स्कुल अफ थट’ को कुरा छ। यहाँ समाज बनाउन मैले पनि सोच्नुपर्छ भन्ने छैन। सबै नेताहरूले गर्छन् भन्ने छ। यो ‘स्कुल अफ थट’ भनेको प्रचण्ड-बाबुरामहरूको हो।

हामीले प्रचण्ड-बाबुरामहरूको ‘स्कुल अफ थट’ लाई खारेज गर्नुपरेको छ। त्यसलाई क्रान्तिकारी ‘स्कुल अफ थट’ ले विस्थापित गर्नुपरेको छ। त्यसलाई एकीकृत जनक्रान्तिको ‘स्कुल अफ थट’ ले विस्थापित गर्नुपरेको छ। कमरेडहरू, त्यसका लागि यो स्कुलिङको आवश्यकता पर्‍यो। किन आवश्यक छ पुरानो ‘स्कुल अफ थट’ को परिवर्तन? हरेक नयाँ समाजलाई आफ्नो आवश्यकताअनुसारको ‘स्कुल अफ थट’ चाहिन्छ र विकास गर्नुपर्छ। प्रचण्ड-बाबुरामहरू एमालेहरूजस्तै रायमाझीको ‘स्कुल अफ थट’ मा किन पुगे? किनकि सामाजिको पश्चगमनका लागि उनीहरूलाई त्यही चाहिएको छ। क्रान्तिको विसर्जन र क्रान्तिकारी पार्टीको अवसानका लागि उनीहरूलाई त्यही चाहिएको छ। हामीलाई नयाँ चाहिएको छ। समाजको परिवर्तन गर्ने

देशमा स्वाधीन, समृद्धि र सभ्य समाज निर्माण गर्ने वातावरण चाहिएको छ।

हरेक आवश्यकताले आफ्नोअनुसारको स्कुलिङको माग गर्छ। यो सन्दर्भमा मलाई एउटा घटनाको सम्झना हुन्छ। जतिबेला प्रचण्ड अध्यक्ष हुँदा म स्कुलिङ विभागको इन्चार्ज थिएँ र कृष्णदास श्रेष्ठ यही विभागका अध्यक्ष हुनुहुन्थ्यो। अहिलेका उपराष्ट्रपति त्यतिबेलाका जनमुक्ति सेनाका सैन्य कमान्डर पासाङ्ले ब्यारेकमा भएको सेनालाई स्कुलिङ गर्ने भनेर सातवटै डिभिजनमा सेट्युल तयार गरे। सातौँ डिभिजनको स्कुलिङ कृष्णदास र म भएर सञ्चालन गर्‍यौँ। त्यहाँको विषय मुख्य रूपमा प्रतिक्रान्तिलाई कसरी रोक्ने, जनमुक्ति सेनाको दायित्व के हुने भन्ने नै थियो। स्कुलिङ विभागले एउटा बुलेटिन पनि निकाल्यो। प्रचण्डले त्यो प्रशिक्षणको रिपोर्ट पाउने नै भए। तर प्रचण्डलाई त्यो मन परेको रहेनछ। काठमाडौँ पुगेपछि प्रचण्डले भने, ‘देशको परिस्थिति र समाज एकातिर हुने, स्कुलिङ अर्कोतिर हुने भयो भने मेल खाँदैन।’ पछि सबै कार्यक्रमहरू रद्द गरिए। यो पहिलो सविधानसभाको

चुनाव हुनुभन्दा पहिलेको कुरा थियो। यसले के पुष्टि गर्छ? प्रचण्डका लागि जनमुक्ति सेनालाई विसर्जन गर्ने स्कुलिङ आवश्यक थियो। हाम्रा लागि प्रतिक्रान्ति रोक्ने। टक्कर परिहाल्यो। अथवा हरेकलाई आफ्नो अनुसारको स्कुलिङ चाहिन्छ।

अब एकीकृत जनक्रान्तिको ‘स्कुल अफ थट’ के हो त? त्यसकाबारे बिस्तृत रूपमा, सम्भव भएसम्मको विस्तृत रूपमा भनौँ, प्रशिक्षक कमरेडहरूले राख्नु हुनेछ। तपाईंहरूलाई प्रशिक्षित गर्नुहुनेछ तर यो प्रशिक्षण कार्यक्रमको उद्घाटन मन्तव्यका क्रममा केही भन्न चाहन्छु। यो प्रशिक्षणको उद्देश्य हामीले हाम्रा सोचाइहरूलाई बदल्ने बनाउनु हो। हामीसँग क्रान्तिकारी सोच छ, विचार छ, लगनशीलता छ, बिश्वदृष्टिकोण पनि छ, तर त्यहा केही न केही अपुग छ। अपुग भएकै त कारण नेपालको क्रान्ति सम्पन्न हुन सकेन। फेरि पनि उही कुरा आउँछ, के प्रचण्ड र बाबुरामहरूले मार्क्सवाद नबुझेको कारण या नजानेको कारण आन्दोलन पराजित भएको हो? सम्भवतः नेपालको कम्युनिस्ट आन्दोलनमा धेरै किताबहरू पढ्ने, लेख्ने, विकासका बारेमा धेरै सोच्ने मानिसहरू पनि प्रचण्ड-बाबुरामहरू नै होलान्। म त भन्छु, सम्भवतः उनीहरूको थोडा चढेर साम्राज्यवादले हट्ट-हट्ट गर्दा काङ्ग्रेस-एमालेका नेताहरू खुसी हुँदाहुनु, तर आफ्नो लक्ष्य र उद्देश्य बाटोमै बिलाउँदा दुःखी भएर दिनमा एकपटक आफ्नो हविगतप्रति पश्चाताप गर्ने पनि प्रचण्ड-बाबुरामहरू नै होलान्। उनीहरू के गर्दै होलान्? यो विगतको इतिहासलाई हेरेर अहिले अनुमान गर्ने कुरा भयो। सुनुनुभयो? प्रचण्डले एउटा अन्तरवार्तामै भने, ‘विप्लवहरूले क्रान्ति गरे भने त्यसलाई म पनि पछ्याउनेछु।’ यसबाट स्पष्ट हुन्छ- त्यहाँ गहिरो पीडा छ। भीषण बाध्यता छन्। तर के गर्ने? ‘स्कुल अफ थट’ त खराब भयो नि। हामीले प्रचण्ड-बाबुरामको ‘स्कुल अफ थट’ बदल्नुपर्‍यो।

त्यो ‘स्कुल अफ थट’ बदलेर हामीले एकीकृत जनक्रान्तिको ‘स्कुल अफ थट’ स्थापित गर्नुपर्‍यो। यो दर्शनलाई जनतामा लैजानुपर्‍यो। माओले भन्नुभएको थियो, ‘दर्शनलाई पुस्तकालयबाट भिकेर जनताको हातमा पुर्‍याऊ।’ आज हामीले त्यही गर्नुपर्ने भएको छ। हाम्रो दर्शनलाई, हाम्रो राजनीतिलाई, हाम्रो अर्थशास्त्रलाई, जो अहिलेको मार्क्सवादी-लेनिनवादी-माओवादी हो, जो प्रचण्ड ‘स्कुल अफ थट’ बाट सम्बन्धविच्छेद गरेको हो, जसले नेपालको क्रान्ति सम्पन्न गर्ने, देशलाई स्वाधीन, स्वतन्त्र, समृद्ध र नितान्त नयाँ, उन्नत र विकसित सभ्य समाजमा रूपान्तरण गर्नेछ त्यसमा लैजानुपर्‍यो। त्यसका लागि यो प्रशिक्षण आवश्यक पर्‍यो।

हामीले देख्यौँ समाजवादी समाजको अभ्यास गरेका जनताले सही र खराबको बीचको विभेद किन छुट्ट्याउन सकेनन्? सन् १९१७ देखि ५३ सम्म करिब ४४ वर्ष समाजवादको अभ्यास गरेका रूसी जनताले स्टालिन र ख्रुस्चेभका बीच किन फरक देख्न सकेनन्? चीनमा १९४९ देखि ७६ सम्म करिब २६ वर्षसम्म समाजवादमा रहेका चिनियाँ जनताले समाजवाद र पुँजीवादका बीचको विभेद किन छुट्ट्याउन सकेनन्? क्रान्तिकारी आन्दोलनको विकासले विजयको नजिक पुगेको समयमा प्रचण्ड-बाबुरामहरूले किन साम्राज्यवाद, विस्तारवादका अगाडि घुँडा टेक्न पुगे? आन्दोलनको समयमा केही पनि नभएको जनताले सत्ताको नजिक पुगेर किन पराजित हुन्छ? किन कम्युनिस्ट पार्टीले शून्यबाट सुरु गरेर सत्ता प्राप्त गर्छ र सत्ता प्राप्त गरिसकेपछि पराजित हुन्छ? माओले भन्नुभएको थियो, ‘कोदोको ढिँडोबाट बनेको गोली अमेरिकी आणविक बमभन्दा शक्तिशाली हुन्छ।’ चीनमा माओले भनेजस्तै नेपालमा भैसीको मासुबाट बनेको सस्तो म.म.का डल्लाबाट बनेको तागतले प्रतिक्रियावादी सत्ताका गगनभेदी तोपगोलाहरू नष्ट गरेको थियो। तर त्यो आन्दोलन, त्यो युद्ध, जनताको त्यो तागत जब सत्ताको नजिक पुगे अवस्था आयो त्यही बेला किन बच्चाहरूले खेलाउने बुलबुलको फोकाजस्तो फिस्स फुट्ने भयो? यी र यस्ता अहम् प्रश्नहरू छन्। यसको जवाफ हामीले खोज्नु छ।

यी विषयहरूमा एकीकृत जनक्रान्तिको कार्यदिशाले महत्वपूर्ण सम्बोधन गरेको छ। यो नै नेपालमा जनवादी अथवा वैज्ञानिक समाजवादी क्रान्ति पूरा गर्ने र प्रतिक्रान्ति रोक्नका लागि पर्याप्त छ र यसले मात्रै साम्यवादमा पुर्‍याउँछ भनेको होइन। तर न्यूनतम् रूपमा हामीले द्वन्द्वात्मक भौतिकवादी दर्शन, मार्क्सवादी अर्थशास्त्र र वैज्ञानिक समाजवादका क्षेत्रमा केही त गरेका छौँ। त्यसले नेपालमा क्रान्ति सम्पन्न गर्ने, नेपाली जनतालाई गोलबन्द गर्ने र महान् उद्देश्यका लागि

आमरूपमा मानिसलाई एकताबद्ध गर्ने काम त निश्चित रूपले गर्छ। यो तथ्य त स्थापित भैसक्यो नि त। हामीले भन्यौँ, वितपरीतहरूको एकत्वलाई यान्त्रिक रूपमा प्रयोग गर्ने मोहनविक्रम ‘स्कुल अफ थट’ र मोहनविक्रमको प्रयोगभन्दा विपरीत देखिने गरी प्रयोग गर्ने प्रचण्ड-बाबुराम ‘स्कुल अफ थट’ सारमा एउटै हो। त्यसको विपरीत यसलाई वैज्ञानिक तरिकाले वस्तुको व्युत्पत्ति, त्यसको गति र विनासको सम्पूर्णतामा बुझ्नुपर्छ भन्ने हाम्रो खोज अलि नयाँ होइन त? यो द्वन्द्वात्मक भौतिकवादी दर्शनको कुरा भयो। मार्क्सवादी अर्थशास्त्रमा हामीले भन्यौँ, ‘समाजवादमा जनता र नेताहरूको आर्थिक नियम फरक हुनुपर्छ। यसमा जनताको अर्थतन्त्र समाजवादी र नेताको अर्थतन्त्र साम्यवादी नियमअनुसार हुनुपर्छ किनभने माओले भनेजस्तै हरेक समाजमा दुई प्रकारका मानिस हुन्छन्: एउटा अग्रगामी हुन्छ र अर्को पश्चगामी हुन्छ। उसको सोचाइ, विचार, व्यवहार सबै त्यसको चरित्रले निर्धारण गर्छ। पश्चगामीमाथि अग्रगामीको प्रभुत्व हुनुपर्छ। अब समाजवादमा सबै जनता साम्यवादका लागि तयार भैसकेको हुँदैन र विश्वको कुनै कुनामा पुँजीवाद रहुन्जेलसम्म त्यो सम्भव पनि हुँदैन। अथवा विश्वमा पुँजीवादी एउटा मात्र देश रहँदासम्म साम्यवादको घोषणा भयो भने त्यो असफल हुने अवस्था आउन सक्छ। त्यो परिस्थितिले समाजवादी कालमा नेता हुने मानिसहरू निश्चित रूपमा अग्रगामी सोचाइ र चेतना भएकै हुन्छन्। जब जनता समाजवादमा हुन्छ त्यतिबेला नेताहरू साम्यवादी नीतिमा हुनुपर्छ। जब जनता समाजवादी अर्थव्यवस्था, ‘क्षमताअनुसारको काम र कामअनुसारको दाम’ भन्ने नीतिमा हुन्छन् नेताहरू ‘क्षमताअनुसारको काम र आवश्यकताअनुसारको दाम’ को नीतिमा हुनुपर्छ। के यो समाजवादी अर्थशास्त्र अथवा मार्क्सवादी अर्थशास्त्रमा हाम्रो पार्टीले नयाँ गरेको होइन? यो अर्थनीति अहिले नेपालमा वा भारतमा प्रयोग गर्ने हो भने यहाँका ९० प्रतिशत समस्या, एक प्रकारले, स्वतः समाधान हुन्छन्। भारतमा नोटबन्दी गर्नु पर्दैन। नेपालका कुनै पनि हाकिम र कर्मचारीहरूले भ्रष्टाचारको मुद्दा खेप्ने र बदनाम हुनु पर्दैन। एमालेका भ्रष्टहरूले जस्तै कुनै पनि नेताहरूले प्लास्टिकको थैलोमा रूपैयाँ बेरेर घरको छतमा भएको पानी ट्याङ्कीभित्र लुकाउनु पर्दैन। जनताले क्षमताअनुसारको काम पाउने र कामअनुसारको व्यक्तिगत कमाइ गर्न पाउने तर नेताहरूले क्षमताअनुसारको काम गर्नुपर्ने तर व्यक्तिगत सम्पत्ति राख्न नपाउने नीति, नियम, कानून सविधान भयो भने जनताले राम्रो नेता र नराम्रो नेताबारे छुट्ट्याउन गाह्रो हुन्छ? हुँदैन। देश चलाउने नेताहरू भनेको पार्टीका नेताको मात्र कुरा होइन, राज्यका तीन अङ्गहरू, कार्यपालिका, व्यवस्थापिका, न्यायपालिकासँग सम्बन्धित नीतिनिर्माताहरू देशका नेताहरू हुन् जसमा कार्यपालिकामा सचिवभन्दा माथिका कर्मचारीहरू, संस्थानका हाकिमहरू, बैङ्क तथा प्रतिष्ठानका प्रमुखहरू, सेना, प्रहरीका वरिष्ठ अधिकृतभन्दा माथिका पदाधिकारीहरू, व्यवस्थापिकामा काङ्ग्रेस प्रतिनिधि (जसलाई अहिले सभासद/सांसद भनिन्छ) मन्त्री, प्रधानमन्त्री, राष्ट्रपति आदि, न्यायपालिकामा सर्वोच्च अदालतदेखि प्रादेशिक अदालतका न्यायमूर्तिहरू सबै नीतिनिर्माताहरू पर्छन्। मानिलिऊँ, उनीहरूले देशको नीति निर्माण गर्ने, देशको उन्नति गर्ने विश्वलाई कसरी सभ्य समाजमा बदल्न सकिन्छ भनेर खोजअनुसन्धान गर्ने तर व्यक्तिगत सम्पत्तिको पछि लाग्न नपाउने हो भने देशको स्थिति के हुन्छ? के यो हामीले नयाँ गरेको होइन? त्यस्तै वैज्ञानिक समाजवादका बारेमा हामीले भन्यौँ, ‘दुनियाँलाई बुझ्ने र बदल्ने कुरा मात्र प्रमुख होइन, बदलेकोलाई रक्षा गर्नु पनि प्रमुख हो।’ मार्क्सले भन्नुभएको थियो, ‘दुनियाँलाई बुझ्ने काम त बुर्जुवाहरूले पनि गरेका छन्। तर बदल्नु प्रमुख हो।’ हामीले देख्यौँ, ‘दुनियाँ रूसमा बदलियो, चीनमा बदलियो तर रक्षा भएन। अब नारा दिनुपर्ने भयो, दुनियाँ बुझ्ने र बदल्ने काम भयो तर बदलेर मात्र भएन, त्यसको रक्षा पनि गर्नुपर्‍यो। के यो कुरा नयाँ होइन?

कमरेडहरू, हामीले धेरै नयाँ कुरा गरेका छौँ। यी त सामान्य हाम्रा सोचाइहरूलाई नयाँ दिशामा सोझ्याएका कुराहरू मात्र भए। हाम्रो एकीकृत जनक्रान्तिको ‘स्कुल अफ थट’ का रूपमा यसलाई विकास गर्न अबै हामीले धेरै मेहनत गर्नुपर्छ। त्यसैले त हामीलाई यो प्रशिक्षण चाहियो, स्कुलिङ चाहियो। हामीलाई के विश्वास छ भने यो स्कुलिङ हाम्रा उद्देश्य पूरा गर्न अथवा त्यो दिशामा कमरेडहरूलाई उन्मुख गर्न सफल हुनेछ र पार्टीलाई नयाँ गति दिनेछ।

विजयडाँडाको काख बाफुखोलामा नेकपाको अभियान जनयुद्धमा जस्तै साथ दिन नेता पुनको आह्वान

■ रातो खबर संवाददाता/सल्यान

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले सञ्चालन गरेको सङ्गठन सुदृढीकरण तथा विस्तार अभियान सल्यानमा घनीभूत तरिकाले अघि बढिरहेको छ। हजारौँ जनता अभियानमा लामबद्ध भएका छन्। सोमबार मात्र रोल्पा र सल्यानको सिमाना विजयडाँडामा जनसभा सम्पन्न भएको छ। सयौँ जनता सहभागी भएको उक्त सभालाई सम्बोधन गर्दै नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीका केन्द्रीय सदस्य तथा सल्यान-रुकुम अभियान टोलीका कमान्डर चिरन पुन 'मिलन' ले जनताको आफ्नो व्यवस्था वैज्ञानिक समाजवाद ल्याउने आफ्नो पार्टीले सञ्चालन गरेको अभियानमा साथ दिन विजयडाँडाबासी जनतालाई आह्वान गरेका छन्। प्रचण्ड-बाबुरामले विजयको नजिक पुग्नै लागेको क्रान्तिलाई बीच बाटोमै अलपत्र पारेको भन्दै उनले आफ्नो पार्टीको नेतृत्वमा नेपालको बाँकी क्रान्ति पूरा हुने विश्वास व्यक्त गरे। कार्यक्रममा नेकपाका जिल्ला नेता टाइगरले पनि मन्तव्य दिएका थिए।

कार्यक्रमको सञ्चालन भीम ओलीले गरेका थिए। यसैबीच बागचौर नगरपालिका ११ र १२ नम्बर वडामा पार्टी र जवसका सङ्गठनहरू निर्माण भएका छन्। उक्त स्थानमा टोपबहादुर ओली निशानको नेतृत्वमा १७ सदस्यीय नगर समिति गठन भएको छ।

यस्तै ११ नम्बर वडा बाफुखोला बागचौरमा विवेक केसीको नेतृत्वमा वडा समिति गठन भएको छ। सोही स्थानमा सीमा ओलीको अध्यक्षतामा ११ सदस्यीय अखिल नेपाल महिला सङ्घ (क्रान्तिकारी) को सङ्गठन गठन भएको छ जसको उपाध्यक्षमा विनता केसी, सचिवमा सुशीला केसी, कोषाध्यक्षमा विमला केसी र सदस्यहरू रहेका छन्। यस्तै नोखीराम डाँगी सेक्रेटरी रहेको ११ सदस्यीय पार्टी सङ्गठन निर्माण भएको छ भने वेदप्रसाद ओली संयोजक रहेको ९ सदस्यीय समिति गठन गरिएको छ।

यस्तै दीपक विक अध्यक्ष रहेको ११ सदस्यीय युवा सङ्गठन निर्माण भएको छ जसको उपाध्यक्ष वीरेन्द्र ओली र सचिव खुमराज विक रहेका

छन्। उता दार्मा गाउँपालिकाको २ नम्बर वडामा विनोद विक सेक्रेटरी रहेको ७ सदस्यीय पार्टीको वडा समिति गठन भएको छ। यस्तै वलदेव विक संयोजक रहेको ७ सदस्यीय युवा सङ्गठन निर्माण भएको छ। यस्तै खले कामी संयोजक रहेको ७ सदस्यीय अखिल नेपाल किसान महासङ्घ गठन भएको छ। सन्जु विकको नेतृत्वमा रहेको ७ सदस्यीय वडा समिति गठन भएको छ।

विजयडाँडा र दार्मामा चिरन पुन र पाटन नेतृत्वको अभियान टोलीले सङ्गठन निर्माण गरेको थियो। यस्तै छत्रेश्वरी गाउँपालिका वडा नं ४ दूलीखर्कमा खिमलाल सेक्रेटरी रहेको ७ सदस्यीय वडा पार्टी समिति गठन भएको छ भने टीका खड्का अध्यक्ष रहेको ७ सदस्यीय महिला सङ्गठन निर्माण भएको छ। यस्तै मूलखोलामा हर्कबहादुर परियारको नेतृत्वमा ७ सदस्यीय दलित सङ्गठन निर्माण भएको छ। सल्यानमा पहिलो चरणमा व्यापक रूपमा जनसभा र प्रचारात्मक कार्य सम्पन्न भएको छ। अब सङ्गठन निर्माणको प्रक्रिया सुरु भएको जनाइएको छ।

कालीकोटमा नेकपाको अभियान

■ कर्ण विश्वकर्मा/काठमाडौँ

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीका केन्द्रीय सदस्य नवीन विक 'हितमान' ले जनताका सपना पूरा गर्न जनयुद्ध भएको तर त्यसलाई प्रचण्ड-बाबुरामले बीच बाटोमै अलपत्र पारेको भन्दै त्यसको पूर्णता नेकपाले गर्ने बताएका छन्। जनयुद्धले अन्तिम रूप लिनै केन्द्रीय सत्ता कब्जा गर्ने नजिक पुगेका बेला प्रचण्ड-बाबुरामले शान्तिवार्ताका नाममा क्रान्तिलाई धोका दिँदा विजयको नजिक पुगेको क्रान्ति अलपत्र परेको बताए। कालीकोटको रकुमा आयोजित अखिल नेपाल महिला सङ्घ क्रान्तिकारीको जिल्ला सम्मेलनको उद्घाटन सत्रमा सम्बोधन गर्दै केन्द्रीय सदस्य हितमानले प्रचण्ड-बाबुराम दक्षिणपन्थी बाटोमा लागेर पतन भए पनि विप्लव नेतृत्वको

नेकपाले बाँकी रहेको नेपाली क्रान्तिलाई विजयसम्म पुऱ्याउने विश्वास व्यक्त गरे।

कार्यक्रममा अखिल नेपाल महिला सङ्घ (क्रान्तिकारी) की अध्यक्ष बन्धु चन्दले महिलाले अब ३३ प्रतिशतमा मात्र सीमित नरहेर ५० प्रतिशत सहभागिताका लागि लड्नुपर्ने बताइन्। उनले त्यो अधिकार नेकपाले प्रदान गर्ने भएकाले सबै महिलालाई गोलबन्द हुन आह्वान गरिन्। जिल्ला सम्मेलन तयारी समितिका संयोजक राधिका शाहीको अध्यक्षतामा आयोजित कार्यक्रममा केन्द्रीय सदस्य आकाश, अखिल नेपाल महिला सङ्घका कार्णाली संयोजक कलाशा विश्वकर्मा शान्ति, जिल्ला पार्टी सेक्रेटरी मनिलाल ऐडीलगायत नेताहरूको सहभागिता थियो। यस्तै नेकपाले जिल्लाको भर्ता गाविसमा रहेको जनज्योति माविमा

शिक्षक तथा विद्यार्थीबीच अन्तरक्रिया गरेको छ। अभियान टोली कमान्डर आर्जन उप्रेतीलगायत नेता तथा कार्यकर्ताले नेकपाको योजना र आन्दोलनका बारेमा शिक्षक तथा विद्यार्थीलाई जानकारी गराउँदै सहयोग गर्न आह्वान गरेको जानकारी एरिया नं ६ का इन्चार्ज रमेश चँदराले दिए। विद्यालयमा जैसी अधिकारीको अध्यक्षतामा २३ सदस्यीय विद्यार्थी सङ्गठन गठन गरिएको छ।

अभियानको अवधिमा कालीकोटको रकुगाउँमा अखिल नेपाल महिला सङ्घ (क्रान्तिकारी) को सङ्गठन निर्माण भएको छ। नेकपा जिल्ला सेक्रेटरी किरण, गाउँ समितिका संयोजक सेवक र युवा सङ्गठन नेपाल कालीकोटका जिल्ला सदस्य आत्मा क्षेत्रीको उपस्थितिमा बालपुरा तिरुवाको अध्यक्षतामा १८ सदस्यीय महिला गाउँ समिति गठन गरिएको हो।

आर्थिक अनियमितता गर्ने मेची ब्युरो सदस्य निष्कासित

झापा : नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी मेची ब्युरोले विज्ञापित जारी गर्दै आर्थिक अनियमितता गर्ने उक्त पार्टीका ब्युरो सदस्य आशीष लिम्बूलाई पार्टीबाट निष्कासन गरेको जानकारी दिएको छ। नेकपाका केन्द्रीय सदस्य तथा मेची ब्युरो इन्चार्ज सुमनले शुक्रबार विज्ञापित जारी गर्दै आफ्नो पार्टीका ब्युरो सदस्यलाई कारबाही गरिएको जनाएका हुन्। आर्थिक अनियमितता गरेको र लामो समय पार्टी सम्पर्क भन्दा बाहिर रहेकाले आशीषलाई कारबाहीस्वरूप पार्टीबाट निष्कासन गर्नुपरेको मेची ब्युरो इन्चार्ज सुमनको विज्ञापितमा उल्लेख छ। साथै अनियमितता गरेको रकम उनको जायजथाबाट असुल गरिने विज्ञापितमा उल्लेख छ।

बहत्तर अर्ब राजस्व नतिर्ने एनसेलका विरुद्ध दाङमा प्रदर्शन

जानकी बहिन/दाङ
सरकारलाई ७२ अर्ब राजस्व नतिर्ने एनसेल कम्पनीविरुद्ध युवा सङ्गठन नेपाल, दाङ र अखिल (क्रान्तिकारी) दाङले घोराहीमा बिहिबार विरोध प्रदर्शन गरेका छन्। एकीकृत जनक्रान्ति जिन्दावाद, भ्रष्टाचारविरुद्धको हाम्रो अभियान भन्ने नारासहित युवा र विद्यार्थीहरू घोराही सहिदचोकबाट जुलुससहित तुलसीपुर चोकमा पुगेर सभा गरेका छन्।

सभामा सम्बोधन गर्दै युवा सङ्गठन नेपालका केन्द्रीय सदस्य तिलक योगीले दलाल नेताहरूको मिलोमतोमा एनसेलले ७२ अर्ब कर नतिरेको भन्दै तुरुन्त कर तिर्न माग गरे। एक डेढ वर्ष पहिलेदेखि एनसेललाई भ्रकभ्रक्याउँदै आएको भन्दै अटेर गरे कम्युनिस्ट पार्टीले अर्को सङ्घर्ष गर्ने दाबी गरे। उनले दलाल पुँजीवाद र राष्ट्रघातीका विरुद्धको सङ्घर्षमा साथ दिन राष्ट्रवादी, देशभक्तहरूलाई आह्वान गरे। कार्यक्रमको सञ्चालन अखिल (क्रान्तिकारी) दाङकी अध्यक्ष प्रीतिमा चौधरीले गरेकी थिइन्।

मधेसी राष्ट्रिय मुक्तिमोर्चा बाराको सम्मेलन

■ रातो खबर संवाददाता/बारा

मधेसी राष्ट्रिय मुक्तिमोर्चा नेपाल (क्रान्तिकारी) बाराको प्रथम जिल्ला सम्मेलन सम्पन्न भएको छ। सम्मेलनले किशोरकुमार मण्डलको अध्यक्षतामा १३ सदस्यीय जिल्ला समिति चयन गरेको छ। समितिको उपाध्यक्षमा ललन पटेल, सचिव दिनेश यादव र कोषाध्यक्ष रुवागति चौधरी रहेका छन्। शनिबार सम्पन्न भेलामा मधेसी राष्ट्रिय मुक्तिमोर्चा नेपाल (क्रान्तिकारी) का केन्द्रीय अध्यक्ष देवनारायण शाह प्रमुख अतिथि थिए। सम्मेलनमा अध्यक्ष शाहले एकीकृत जनक्रान्तिमार्फत स्थापना हुने वैज्ञानिक समाजवादी व्यवस्थामा मात्र मधेसी समुदायको मुक्ति सम्भव हुने बताए। साथै उनले

कैलालीमा नेकपाको स्कुलिङ सम्पन्न

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीको केन्द्रीय स्कुलिङ विभागले कैलालीमा तीनदिने स्कुलिङ सम्पन्न गरेको छ। स्कुलिङको समापन कार्यक्रममा बोल्दै नेकपाका पोलिटब्युरो सदस्य तथा स्कुलिङ विभागका सदस्य रणवीरले पुरानो समाजबाट नयाँ समाज निर्माण गर्ने प्रक्रियामा ज्ञानको केन्द्रीय भूमिका रहने भएकाले कम्युनिस्ट क्रान्तिकारी पार्टीका नेता कार्यकर्तालाई नयाँ स्कुलिङको आवश्यकता हुने बताए। नेता रणवीरले नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलनमा मोहनविक्रम स्कुलिङ र प्रचण्ड स्कुलिङको विस्थापन गर्दै आज विप्लवको नेतृत्वमा एकीकृत जनक्रान्तिको स्कुलिङ स्थापित हुँदै गएको भन्दै स्कुलिङ सर्वहारा सांस्कृतिक क्रान्तिको आधारमा उभिएर विकास हुँदै गएको बताए। माघ १५, १६ र १७ गते सञ्चालन भएको स्कुलिङमा जनश्रमदान

निर्माण मजदुर सङ्घको भेला सम्पन्न

अखिल नेपाल (क्रान्तिकारी) निर्माण मजदुर सङ्घ जिल्ला समिति काठमाडौँको छैटौँ भेला सम्पन्न भएको छ। महासङ्घका केन्द्रीय अध्यक्ष विनोद थापा प्रमुख अतिथि रहेको भेलामा महासङ्घका केन्द्रीय सचिवालय सदस्य शिशिर थापा विशेष अतिथिका रूपमा उपस्थित थिए।

यस्तै केन्द्रीय सदस्य सरोज, महासङ्घका काठमाडौँ अध्यक्ष नारायण तोलाङ्गी, सङ्घका केन्द्रीय उपाध्यक्ष जितबहादुर श्रेष्ठ आमन्त्रित मजदुर नेता रामशरण

हिमालमा याचांग्रुम्बा हुने तर हिमाली जनताले प्रयोग गर्न नपाउने, तराईको स्रोतसाधन पनि तराईका जनताले उपयोग गर्न नपाउने भन्दै दलाल संसदीय व्यवस्था रहेसम्म यो प्रक्रिया चलिरहने बताए।

सम्मेलनमा नेकपाका रौतहट इन्चार्ज शङ्कर, बारा जिल्ला सेक्रेटरी राजन, पर्सा जिल्ला सेक्रेटरी राजु, मधेसी राष्ट्रिय मुक्तिमोर्चाका केन्द्रीय सदस्य पारस ठाकुर, पर्सा अध्यक्ष रामबाबु यादवलगायत उपस्थित थिए। मोर्चाका केन्द्रीय सदस्य नवीनाको अध्यक्षतामा सम्पन्न सम्मेलनको सञ्चालन शिवाले गरेकी थिइन्। सम्मेलनपूर्व मधेसी मुक्ति मोर्चाले निकालेको 'यालीले बारा कलैयाको पशुअस्पताल, घन्टाघर, जिल्ला अदालत, सोना मार्केट हुँदै नगरपरिक्रमा गरेको थियो।

पनि गरिएको छ। स्कुलिङमा दर्शन, राजनैतिक अर्थशास्त्र, वैज्ञानिक समाजवाद र सौन्दर्यशास्त्र पढाइएको थियो। उक्त स्कुलिङमा लगभग ७० जना पार्टीका कार्यकर्ता सहभागी थिए। उनीहरूलाई नेकपाका पोलिटब्युरो सदस्य तथा स्कुलिङ विभागका सदस्यहरू रणवीर र गम्भीर, केन्द्रीय सदस्य भेषराज भुसाल, नेकपाको अन्तर्राष्ट्रिय विभागका सदस्य नरबहादुर कार्की, केन्द्रीय स्कुलिङ विभागका सदस्य गतिलगायतले सहभागीहरूलाई पढाएका थिए।

यसैबीच कैलालीमा सङ्गठन सुदृढीकरण तथा विस्तार अभियान व्यापक रूपमा चलिरहेको छ। अभियानको अवधिमा त्यहाँ एमाले र माके परित्याग गरी निर्वाचित वडा सदस्य पुष्प विकसहित ५७ जना नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीमा प्रवेश गरेका छन्।

तिमात्सनालगायत मजदुर नेताहरू पनि अतिथिका रूपमा सहभागी थिए।

भेलाले नारायण केसीको अध्यक्षतामा १९ सदस्यीय जिल्ला कार्यसमिति गठन गरेको छ जसको उपाध्यक्षमा सोनालाल राउत कुर्मी, सचिव बालाराम चौधरी, कोषाध्यक्ष दुर्गा दास चयन भएका छन्। यस्तै सदस्यहरूमा नेन्द्र, प्रमोद, गणेश, विनोद, मनोज, भीम, सरोज, उमेश, राम, प्रकाश, प्रेम लामा र गोपी रहेका छन्। तीनजना सदस्य बैठकबाट थप गरिने बताइएको छ।

मलेसियामा नेकपाको सङ्गठन विस्तार

■ समर्पण भट्टराई/मलेसिया

मलेसियामा विप्लव नेतृत्वको नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीको सङ्गठन निर्माण भएको छ। उक्त पार्टीको प्रवास ब्युरोअन्तर्गत नेपाली जनप्रगतिशील मोर्चा मलेसियाको सक्रियतामा आइतबार मलेसियाको जोहोरबारुमा आयोजित भेलाले शैलेश यादवको अध्यक्षतामा १४ सदस्यीय क्षेत्रीय समिति गठन गरेको छ। भेलाको उपाध्यक्षमा नैनबहादुर बुढा र गोपाल पोर्तेल, महासचिवमा कैलाश कार्की, प्रवक्तामा शिव ढकाल र कोषाध्यक्षमा प्रेमबहादुर शाही नियुक्त भएका छन्।

यस्तै सदस्यहरूमा प्रेमबहादुर गुरुङ, कर्णबहादुर रोक्का, प्रेमबहादुर साउद, अशोककुमार दर्जी, भरत ओली, सन्दीप फुयाल, जगत चौधरी र भीम राई निर्वाचित भएका छन्। नेपाली जनप्रगतिशील मोर्चा मलेसियाका महासचिव सन्दीपले कार्यक्रम भव्य र उल्लासपूर्ण तरिकाले सम्पन्न भएको, संसारभरि छरिएका सम्पूर्ण क्रान्तिकारीहरू यसरी नै क्रान्ति र परिवर्तनका निमित्त एकताबद्ध भएर अगाडि बढ्नु

प्रगतिशील विचारलाई भुईँ तहसम्म पुऱ्याउन माग

रसुवा : प्रगतिशील लेखक सङ्घका उपाध्यक्ष तथा प्रदेश नं ३ का इन्चार्ज खेम थपलियाले प्रगतिशील विचारलाई जनताको तहसम्म पुऱ्याउन प्रलेसको आवश्यकता रहेको बताएका छन्। रसुवा जिल्लाको कालिकास्थानमा अवस्थित भूमिघरमा आयोजित प्रगतिशील लेखक सङ्घ रसुवाको तेस्रो जिल्ला सम्मेलनमा प्रमुख अतिथिका रूपमा बोल्दै थपलियाले प्रलेस सबै वामपन्थी तथा प्रगतिशील लेखक तथा साहित्यकारहरूको साझा मोर्चा भएकाले यसलाई साझा थलोकै रूपमा विकास र संरक्षण गर्दै लैजायुपर्ने बताए। उनले भने, 'लेख्ने कलाको विकास गर्न, आफ्ना विचारहरूलाई तल्ला तहसम्म पुऱ्याउन र वामपन्थी तथा प्रगतिशील विचारलाई भुईँ तहसम्म पुऱ्याउनका लागि यो सङ्घले पनि महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ। यो प्रक्रियालाई अझ निरन्तरता र तीव्रता दिन आवश्यक छ। यसैले रसुवा जिल्लामा

आवश्यक भएको बताए। साथै सन्दीपले नेपालको दलाल राज्यसत्ताका विरुद्ध र नेपालमा चलिरहेको एकीकृत जनक्रान्तिका पक्षमा प्रवासबाट सम्पूर्ण प्रगतिशील क्रान्तिकारी युवाहरू एकजुट हुनुपर्ने बताए।

त्यस्तै मोर्चाका पूर्वमहासचिव अर्जुन सुवेदीले नवगठित समितिका सम्पूर्ण पदाधिकारीलाई बधाई दिँदै सम्पूर्ण क्रान्तिकारीहरू एकजुट भएर अगाडि बढ्नुपर्ने र वास्तविक स्वाधीन नेपाल निर्माण गर्न हामी सबै एकताबद्ध हुनुपर्ने बताए।

मोर्चाले आउँदो फरवरी ६ तारिखमा जनयुद्ध दिवस मनाउने निर्णय गरेको छ। मोर्चाका पदाधिकारीहरूको आजै बसेको बैठकले नवनिर्वाचित टिमलाई बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दै जनयुद्ध दिवस भव्य रूपमा मनाउने निर्णय गरेको जानकारी मलेसिया पार्टी संयोजक महेशकुमार ओलीले दिएका छन्। जनयुद्ध दिवसकै दिन नवनिर्वाचित टिमलाई सम्मान तथा अनुमोदन गर्ने मोर्चाका अध्यक्ष विस्फोटले बताए।

सल्यानका विभिन्न ठाउँमा जनसभा

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले सञ्चालन गरिरहेको सङ्गठन सुदृढीकरण तथा विस्तार अभियानको सिलसिलामा शनिबार सल्यानको कपुरकोटमा आमसभा सम्पन्न भएको छ। सयौँ जनताको उपस्थितिमा सम्पन्न उक्त जनसभालाई नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीका केन्द्रीय सदस्य चिरन पुन र विवेकले सम्बोधन गरेका थिए। आमसभामा नेकपाका दैलेख जिल्ला इन्चार्ज विवेक, बेपत्ता योद्धा परिवार समाज नेपालका केन्द्रीय अध्यक्ष सुन्दर थापा, सल्यान जिल्ला इन्चार्ज विश्व, युवा सङ्गठन नेपालका केन्द्रीय अध्यक्ष पाटन अतिथिका रूपमा उपस्थित थिए।

नेकपाका राप्ती ब्युरो सदस्य पुस्टमान घर्तीमगरको अध्यक्षतामा सम्पन्न कार्यक्रमको सञ्चालन सल्यान जिल्ला सचिवालय सदस्य टाइगरले गरेका थिए।

यस्तैसल्यानको श्रीनगरमा जनसभा सम्पन्न गरेको छ। सभालाई नेकपाका केन्द्रीय सदस्य तथा अभियान टोलीका प्रमुख चिरन पुन र नेकपा निकट युवा सङ्गठनका केन्द्रीय अध्यक्ष पाटन जङ्गलाले सम्बोधन गरेका थिए। कार्यक्रमका वक्ताहरूले दलाल, कालोबजारियारहरू र भ्रष्टाचारीहरूमाथि

जनताले कारबाही गर्ने दाबी गर्दै एनसेलले राज्यलाई कर तुरुन्त बुझाउनुपर्ने बताएका थिए। कार्यक्रममा नेकपाका दैलेख इन्चार्ज विवेक र सल्यान इन्चार्ज विश्व अतिथिका रूपमा उपस्थित थिए। सल्यानका जनसरकार प्रमुख मोहन केसीले कार्यक्रमको सञ्चालन गरेका थिए भने अध्यक्षता अनेम सङ्घ (क्रान्तिकारी) की हेमन्ता र टाइगरले स्वागत मन्तव्य राखेका थिए।

यस्तै बिहीबार सल्यानको त्रिवेणी गाउँपालिकामा पर्ने लुहाममा जनसभा सम्पन्न भएको छ। सभालाई अभियानमा सहभागी नेताहरूले सम्बोधन गरेका थिए। नेकपाका केन्द्रीय सदस्य चिरन पुनको उपस्थितिमा सभा सम्पन्न भएको हो। गाउँपालिकाका सेक्रेटरी अर्जुनको अध्यक्षतामा सम्पन्न कार्यक्रममा दैलेख इन्चार्ज विवेक, सल्यान २ नम्बर कमान्ड इन्चार्ज टाइगर, अनेमसङ्घ क्रान्तिकारीकी केन्द्रीय सदस्य एवम् राप्ती इन्चार्ज हेमन्ता बुढाथोकी, अखिल (क्रान्तिकारी) सल्यान अध्यक्ष टङ्क केसी, सल्यान जिल्ला जनसरकार प्रमुख मोहन केसी, युवा सङ्गठनका सल्यान अध्यक्ष अमृतलगायत कार्यक्रममा उपस्थित थिए। कार्यक्रममा सयौँ स्थानीय जनता सहभागी थिए।

सरकारको संरक्षणमा दलाल तस्करहरू : नेता पौडेल

■ अनिल नेपाली/अर्घाखाँची

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी जिल्ला समिति अर्घाखाँचीले पार्टीको केन्द्रीय कार्यक्रम अनुसार छत्रदेव गाउँपालिकाको वडा नं ६ र ७ मा सङ्गठन सुदृढीकरण तथा विस्तार अभियानलाई तीव्रताका साथ अगाडि बढाएको छ। शुक्रबार दूलापोखरामा आयोजना गरिएको कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै नेकपाका केन्द्रीय सदस्य सन्देश पौडेलले नेपालमा व्यापक मात्रामा भ्रष्टाचार अनियमितता र बलात्कारका घटना दिनप्रतिदिन बढ्दै गए पनि सरकार मौन रहेको बताउँदै सरकार सञ्चालकहरूले नै दलाल, बलात्कारी र भ्रष्टाचारीको संरक्षण गरेको बताए। जनताका दुस्मनहरूलाई जनताको सरकारले कारबाही गर्ने

बताउँदै उनले तस्करहरूको फाइल खडा भैरहेको र नेपाली जनताले अनुसन्धानपछि कारबाही गर्ने बताए।

कार्यक्रममा नेकपाका अर्घाखाँची जिल्ला इन्चार्ज कमल के.सी., जिल्ला जनसरकार प्रमुख पिताम्बर पोख्रेल, गुल्मी जिल्ला इन्चार्ज पूर्णबहादुर सिंहलगायतका नेताहरू वक्ता थिए। कार्यक्रममा लुम्बिनी ब्युरो सदस्य सामना, सुनिल चौधरी, गुल्मी सेक्रेटरी खेम खड्कालगायतको सहभागिता रहेको थियो। कार्यक्रममा नेकपाले जनभेटघाट, कोणसभा, पिँटीसभा, भित्तेलेखनलाई निरन्तरता दिएको र अभियान निरन्तर रूपमा चल्ने अभियानकर्मी शङ्कर शाहीले बताए। कार्यक्रमको सञ्चालन बालकृष्ण भलामीले गरेका थिए।

करनसिंह बडाल

भेनेजुएलामा असफल अमेरिकी सत्ता विद्रोहको प्रयास र विभाजित विश्व

सन् १९४२ मा विश्व चर्चित पत्रिका टाइम म्यागजिनका पत्रकार हेनरी लुसले अमेरिकी शताब्दी सुरु भएको घोषणा गरे जुन अमेरिकी समाजमा प्रचलित कथनसँग मेल खायो । अमेरिका कस्तो अपवादको महादेश हो भने यो पुरानो संसारले ईश्वरप्रीति गरेको गद्दारीका कारण यसलाई ईश्वरले निर्माण गरिदिएका हुन् ।

तसर्थ अमेरिकीहरू सभ्य बन्नु पर्दछ । त्यसकारण अमेरिका भनेको अन्तिम आशाको केन्द्र हो । लुसको घोषणाले अमेरिकीहरू उत्साहित बने । एकातर्फ हिटलरको आक्रमणले आजित बनेको युरोप तथा रुसले आफ्नो अर्थतन्त्रको टूटो हिस्सा हतियार खरिद तथा निर्माणमा लगानी गरिरहेका थिए भने अर्कोतर्फ जापान एकले चीनलागायत विश्वका २७ देशसँग सैन्य युद्ध लाडिरहेको थियो । त्यसकारण अमेरिका कुनै पनि युद्धमा प्रत्यक्ष सहभागी नभएका कारण आफ्नो द्रुत गतिमा आर्थिक उन्नति गरिरहेको थियो । त्यो समय अमेरिकीको अर्थतन्त्रले विश्वको कुल अर्थतन्त्रको करिब २७ प्रतिशत हिस्सा ओगटिसकेको थियो । त्यसकारण लुसको भनाइ अमेरिकीहरूले विश्वास गर्दै आएको कथनसँग मेल खायो ।

त्यस्तै हालका अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले पनि लुसको भनाइसँग मिल्ने गरी अमेरिका फर्स्ट अगेन भन्ने नारा ल्याएका छन् । यो नारा ट्रम्पले सन् २०१६ मा घोषणा गरेका थिए । ट्रम्प अमेरिकी राष्ट्रपतिमा निर्वाचित भएसँगै मेक्सिकोको सिमानामा पर्खाल लगाउने भन्दै विवादमा आएका थिए । राष्ट्रपतिको शपथ लिएको केही महिनापछि अमेरिकाले टर्कीमाथि धावा बोल्न खोज्यो । टर्कीबाट देशनिकाला गरिएका धार्मिक नेता फतुल्लाह गुलेन (जो अहिले अमेरिकामा निर्वासित जीवन बिताइरहेका छन्) लाई उचालेर टर्कीका राष्ट्रपति रिसेप टयाएप एर्दोगानका विरुद्ध असफल सैन्य कु गराउन खोजियो । अन्ततः रिसेप टयाएप एर्दोगानले अमेरिकी षडयन्त्रलाई चिरेर सैन्य कु असफल पारे । त्यसपछि नेटो सदस्य रहेको टर्की र त्यसको नेतृत्व गरिरहेको अमेरिकाका बीचमा कूटनीतिक सम्बन्ध टुट्यो । टर्कीमा असफल भएका ट्रम्प जनगणतन्त्र कोरिया (उत्तरकोरिया) माथि खनिए । तर उत्तरकोरिया ट्रम्पलाई ठाडो चुनौती दिँदै अन्तरमहादेशीय क्षेत्रमात्र बनाउन सफल भयो । त्यसपछि उत्तरकोरियाप्रति अलि नरम रूपमा प्रस्तुत हुन थाले ट्रम्प ।

कुनै पनि सम्बन्धलाई राजनीतिक रूपमा नभएर व्यापारिक दृष्टिकोणले हेर्ने ट्रम्प अन्तर्राष्ट्रिय मामिलामा क्रमशः असफल हुँदै गए । उनले मध्यपूर्वलाई अमेरिकी पूर्वशासकहरूले भ्रष्ट पकडमा राख्न खोजे पनि व्यापारिक तरिकाले राजनीतिलाई बुझ्न थालेपछि एकाएक असफल हुँदै गए । यमनमाथि सैन्य दमन चर्को पारे । सिरियामा मिसाइल आक्रमण गरे तर स्थितिलाई आफ्नो काबुमा ल्याउन सकेनन् । कतारमा नाकाबन्दी लगाए । अमेरिका र

साउदी अरबलाई ठाडो चुनौती दिँदै कतारले आफ्नो अर्थतन्त्र भन्नु सुधार गर्‍यो । ट्रम्प आफ्नो करिब तीन वर्षको कार्यकालमा असफल रहे जेरुसलम मुद्दाबाहेक ।

केही समयअघि ट्रम्पले सिरियाबाट अमेरिकी सेना फिर्ता लम्ने घोषणा गरे तर उनका विदेशमन्त्री माइक पोम्पियोले मानेनन् । सिरियाबाट अमेरिका फिर्ता हुने ट्रम्पको निर्णयमा धक्का पुग्यो । त्यसपछि निराश बनेका ट्रम्प भेनेजुएलामाथि खनिए । मध्यपूर्वमा पूर्णतः असफल ट्रम्पले अरू ठाउँमा अमेरिकी हस्तक्षेप गरेर आफू सफल भएको देखाउन भेनेजुएलामा मडुरोलाई विरुद्ध आफ्नो कठपुतली जआन गुएडोलाई उचाल्न पुगेका छन् । त्यस्तै ट्रम्पले आफ्नो दोस्रो कार्यकालको चुनावी बाटो सुरक्षित बनाउने उद्देश्यले पनि भेनेजुएलाको आन्तरिक मामिलामा हस्तक्षेप गर्न पुगेका छन् ।

पहिलो विश्वयुद्ध र दोस्रो विश्वयुद्धको बेला अमेरिकी डेमोक्रेट तथा रिपब्लिकन पार्टीका नेताहरूले अमेरिका फर्स्ट भन्ने परराष्ट्रनीति अपनाउने गरेका थिए । अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले अमेरिका फर्स्ट अगेनको नारा लगाएर आफ्नो देशको स्वार्थ पूरा गर्न विश्वभरिकै आन्तरिक मामिलामा दखल दिइरहेका छन् ।

अमेरिकी नाकाबन्दीका कारण चरम आर्थिक सङ्कट भोगिरहेको ल्याटिन अमेरिकी देश भेनेजुएलाका राष्ट्रिय सभाका अध्यक्ष तथा प्रमुख प्रतिपक्षी जुआन गुएडोले विश्वलाई चकित पार्ने गरी जनवरी २ तारिखमा सडकबाटै आफूलाई भेनेजुएलाको अन्तरिम राष्ट्रपति घोषणा गरे । भेनेजुएलाका जननिर्वाचित राष्ट्रपति निकोलस मडुरोका विरुद्ध आयोजना गरेको विरोध प्रदर्शन कार्यक्रममा उनले राष्ट्रपति निकोलस मडुरोलाई अपदस्थ गरी आफू अन्तरिम राष्ट्रपति भएको दाबी गरेका थिए । त्यसपछि जुआन गुएडाको दाबीलाई अमेरिका, ब्राजिल, कोलम्बिया, चिली, अर्जेन्टिना र अमेरिकाका मित्रदेशहरू ब्रिटेन, फ्रान्स, जर्मनी, क्यानाडा, बेल्जियमलागायतका देशहरूले आफ्नो समर्थन रहेको जनाए । संसारभरि भेनेजुएलामा राजनीतिक सङ्कट गहिरिएको र त्यसले द्वन्द्व निम्त्याउने त्रास फैलियो । अर्कोतर्फ अमेरिकी परराष्ट्र नीतिको विरोध गर्दै आएको वा काउन्टर दिँदै आएका रुस, चीन, उत्तरकोरियालागायत राष्ट्रको धुरी राष्ट्रपति निकोलस मडुरोका पक्षमा उभिए । उनीहरूले आफ्नो समर्थन मडुरोका पक्षमा रहेको बताए । त्यसपछि रुस र चीनको समर्थन गर्दै भारत, गिनी, दक्षिणअफ्रिका, निकारागुआ, क्युबा, बोलिभिया, सेन्ट भिन्सेन्ट, ग्रेनेडिन्स, बार्बाडोस, सुरिनामलागायतले वैधानिक राष्ट्रपति मडुरो भएका कारण आफ्नो समर्थन मडुरोलाई नै भएको बताए ।

त्यसरी भेनेजुएलाको राष्ट्रपति र प्रतिपक्षी नेता गुएडोको पक्ष र विपक्षमा मत विभाजन भयो । सम्भवतः तत्कालीन सोभियत सङ्घ विघटन हुनुभन्दा पहिलेको शीतयुद्धको जस्तै अन्तर्राष्ट्रिय रूपमै विश्व

दुई कितामा स्पष्ट रूपमा विभाजित देखियो । यसलाई कतिपय राजनीतिक विश्लेषकहरूले शक्ति राष्ट्रहरूको विभाजनका रूपमा हेर्न थालेका छन् भने कतिपय जानकारहरूले रुस र चीन धुरी फेरि तत्कालीन सोभियत सङ्घको अवस्थामा पुगेको र विश्वका हरेक राजनीतिक घटना शीतयुद्धको जस्तै ब्यालेन्स देखिने बताउन थालेका छन् । शीतयुद्धको समयमा रुस र चीनबीच टूटो मतभिन्नता हुँदाहुँदै पनि सोभियत सङ्घले अमेरिका नेतृत्वको नेटोलाई कडा चुनौती दिँदै आएको थियो ।

१९ औँ शताब्दीदेखि भेनेजुएलामा अमेरिकी हस्तक्षेप

अमेरिकाले अहिले मात्रै भेनेजुएलामाथि हस्तक्षेप गरेको भने होइन । यसअघि पनि अमेरिकाले भेनेजुएलामाथि दर्जनौँपटक हस्तक्षेप गरिसकेको छ । कहिले आफ्ना कठपुतली खडा गरेर त कहिले षडयन्त्रपूर्वक आफ्ना नीति तथा नियमहरू भेनेजुएलामाथि लाँदरे । १९ औँ शताब्दीदेखि नै वासिङ्टनले भेनेजुएलाको आन्तरिक मामिलामा हस्तक्षेप गर्दै आएको छ । सन् १८९५ मा भेनेजुएला र बेलायतबीच सिमाना विवाद भएको थियो । त्यतिबेला अमेरिकामा रुभर क्लिभल्यान्डको सरकार थियो । ल्याटिन अमेरिकाका कुनै पनि देशमा युरोपेली देशको उपनिवेशवादविरुद्ध प्रतिपादित मुन्नो सिद्धान्तमा आधारित रहेर एउटा विश्वशाक्तिका रूपमा अमेरिका उक्त सिमाना विवादमा संलग्न भएको थियो । अमेरिकाले उक्त विवादमा भेनेजुएलाको पक्ष लिएको थियो । विवादमा भेनेजुएलाको जित भयो । सन् १९०८ मा नेदरल्यान्ड र भेनेजुएलाबीच विवाद भयो । अमेरिकी जलसेनाले भेनेजुएलाका तत्कालीन उपराष्ट्रपति जुआन भिसेन्टे गोमेजलाई सत्ता कब्जा गर्न मद्दत गर्‍यो । उनको सन् १९३५ मा निधन भयो । क्याफिसको शासन मध्ययुगीन निर्ममताको एउटा उदाहरण थियो । राजनीतिक बन्दीमध्ये 'भाग्यमानी' ले जेलनेलको सजाय पाउँथे । अभागीलाई घाँटी वा अण्डकोशमा अड्कुश लगाएर भुन्ड्याइन्थ्यो । गोमेज निकै भ्रष्ट थिए । उनको निधन हुँदाको समयमा गोमेजसँग २० करोड अमेरिकी डलर (आजभोलिको मूल्यमा ३ अर्ब ६० करोड अमेरिकी डलर) बराबरको सम्पति रहेको बताइन्छ । इक्जोनमोबिल, रोयल डच सेललागायत विदेशी तेल कम्पनीहरूलाई टूलो मात्रामा छुट्टि दिएर उनी अमेरिकी व्यापारिक केन्द्र वाल स्ट्रिटको प्रिय पात्र बनेका थिए । उनी वीसौँ शताब्दीको मध्यतिर भेनेजुएलामा दुई कार्यकाल राष्ट्रपति भए । आधुनिक भेनेजुएलाका संस्थापक मानिने रोमुलो बेतानकोर्टले भेनेजुएली अर्थतन्त्रमाथि विदेशी नियन्त्रणका लागि गोमेज एक हतियार थिए । उनी शक्तिशाली बाह्य स्वार्थका सहयोगी र नोकर थिए । त्यस्तै भेनेजुएलामा तानाशाही शासन चलाएका मार्कोस पेरेज जिमेनेजले १९४८ देखि १९५८ सम्म क्रूर शासन चलाएका थिए । अमेरिकाले द मिलिटेरी लिजिअन अफ मेरिटनामक पुरस्कारले

सम्मान गरेको थियो । सन् १९५८ मा भेनेजुएलामा प्रजातन्त्र स्थापना भयो । अमेरिकाले लगातार भेनेजुएलामाथि हस्तक्षेप गर्दै आएको थियो । सन् १९९८ मा राष्ट्रपतिको निर्वाचनबाट ह्युगो चाभेज निर्वाचित भए । त्यसपछि भेनेजुएलाको आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा कायापलट भयो । चाभेज राष्ट्रपति बनेपछि उनले निजी आर्थिक संस्थानहरूलाई राष्ट्रियकरण गरे । त्यसले शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारीमा उलटपुलट ल्याइदियो । अमेरिकाले उदारीकरण अर्थनीति अपनाएका कारण चाभेज अमेरिकाका लागि आँखाका कसिङ्गर बने । भेनेजुएला आर्थिक रूपमा आत्मनिर्भरतातर्फ अगाडि बढेपछि अमेरिका चिढियो । तत्कालीन अमेरिकी राष्ट्रपति जार्ज डब्लू बुसले सन् २००२ मा इलिनोइ अब्राहमस र अण्डो रेडकोलाई प्रयोग गरेर सैन्य विद्रोह गराउन खोजे तर चाभेजलाई भेनेजुएलाको सेनाले पुनर्स्थापित गरायो । चाभेजले थालेको समृद्धिको अवाधिलाई बोलिभियाली क्रान्तिको नामले चिनिन्छ । उनले समाजवादी मोडेलमा लगेर देशको तीव्र विकास गरे । त्यसपछि बुसको कार्यकाल सकियो । ओबामा अमेरिकी सत्तामा आए । उनले पनि प्रशासनकै नीति अपनाएर भेनेजुएलाको मामिलामा सन् २०१३ मा बोलिभियाली क्रान्तिका नायक चाभेजको मृत्यु भयो । त्यसपछि निकोलस मडुरो राष्ट्रपतिमा निर्वाचित भए । अमेरिकी राजनीतिमा ट्रम्प उदाए । ट्रम्पले पछिल्लो समय भेनेजुएलामा सैन्य विद्रोहको असफल प्रयास गरे ।

अमेरिकी हस्तक्षेप किन ?

पहिलो कुरा चाभेजले सुरु गरेको बोलिभियाली क्रान्ति साम्राज्यवादविरुद्धको आन्दोलन हो । चाभेजले भेनेजुएलामा जुन स्वाधीन तथा समाजवादी अर्थतन्त्रको माध्यमबाट देशलाई स्वाधीन बनाए त्यसले साम्राज्यवादमाथि ठाडो प्रहार गरेको छ । साम्राज्यवाद भनेको मक्किएको पुर्जी हो (लेनिन) । लेनिनले साम्राज्यवादका मुख्य तीन र सहायक गरी पाँचवटा लक्षणहरूको व्याख्या गरेका थिए । चाभेजको आन्दोलन साम्राज्यवादी रबैयाका विरुद्ध भएका कारण अमेरिकाको टाउकोदुखाइ बन्यो । दोस्रो नवउदारवाद र समाजवादी अर्थतन्त्रबीचको प्रतिस्पर्धा भएका कारण अमेरिकाले भेनेजुएलामा हस्तक्षेप गरिरहेको छ । तेस्रो वैचारिक कारण हो । अमेरिकाले खुला अर्थतन्त्रको पक्षपोषण गर्छ भने भेनेजुएलामा समाजवादी अर्थतन्त्र लागू गरिएको छ ।

चौथो शक्तिको होडबाजी

अमेरिकाले आफ्नो नाकैमुनि रहेको भेनेजुएलालाई आफ्नो पक्षमा ल्याउन सके अमेरिकाको टूलो जित हुनेछ । किनभने भेनेजुएलामा अमेरिका, चीनलागायत देशले आफ्नो बलियो कूटनीतिक सम्बन्ध कायम गरेका छन् साथै आर्थिक सम्बन्ध पनि । रुस र चीन अमेरिकाका प्रतिस्पर्धी हुन् । अमेरिकाले भेनेजुएलालाई आफ्नो पकडमा ल्याउन सके क्युबालागायत साम्राज्यवादी नीतिका विरुद्ध लाडिरहेका ल्याटिन अमेरिकी देशहरूलाई

पनि दबाव सिर्जना गरेर आफ्नो पक्षमा ल्याउन सकिने अमेरिकाको विश्वास छ ।

विभाजित विश्व

अमेरिकाले भेनेजुएलाका विपक्षी नेता गुएडोलाई समर्थन गरेपछि चीन, रुस, टर्की, भारत, दक्षिणअफ्रिका, जनगणतन्त्र कोरिया, भारतलागायत विश्वका दर्जनौँ देशले राष्ट्रपति निकोलस मडुरोलाई समर्थन गरिरहेका छन् । उता अमेरिकाको नेतृत्वमा रहेको नेटोले पनि विपक्षी नेता तथा राष्ट्रिय सभाका अध्यक्ष जुआन गुएडोलाई समर्थन गरेको छ । यसरी सन् १९९० यता विश्वमा राजनीतिक विभाजन भएको सम्भवतः यो पहिलोपटक हो । हुनत योभन्दा पहिला इराकमा अमेरिकाले सन् २००७ सद्दाम हुसेनलाई फाँसी दिएको बेला पनि अमेरिकी नेतृत्वमा एक धुरी र रुस-चीनको अर्को धुरी देखिएको थियो । तर यसपटक भने अमेरिकी नेतृत्वको धुरीको आत्मगत अवस्था निकै कमजोर देखिएको छ । नेटो सदस्य देश टर्की अमेरिकाको विपक्षमा उभिएको छ । अर्थिक तथा सैन्य शक्ति पनि त्यो अवस्थाको भन्दा व्यापक फेरबदल भएको छ ।

अहिले चीन आर्थिक रूपमा करिबकरिब अमेरिकाको हाराहारीमा पुगेको छ भने भेनेजुएलाका सेनाको राष्ट्रपति निकोलस मडुरोलाई पूर्ण समर्थन छ । यसरी तत्कालीन सोभियत सङ्घको विघटन भएयता पहिलोपटक विश्वराजनीति दुई कितामा विभाजन भएको छ । यसले एकतर्फी रूपमा अमेरिकी साम्राज्यवादी रबैया विश्व राजनीतिमा चल्न नसक्ने प्रस्ट देखाएको छ । अमेरिकाको समर्थन प्राप्त भेनेजुएलाका विपक्षी नेता जुआन गुएडोले आफ्नो कदमलाई समर्थन गर्न चीनलाई आग्रह गरेका छन् । साथै उनले आफू चीनसँग वार्ता गर्न तयार रहेको समेत बताउँदै आएका छन् । गुएडोको आग्रहले पनि त्यसलाई थप पुष्टि गरिदिएको छ ।

निष्कर्ष

शक्तिराष्ट्रहरू विभाजित हुनु भनेको एकल ध्रुवीय विश्वको अन्त्य हुनु पनि हो जसले गर्दा कमजोर राष्ट्रमाथिको साम्राज्यवादी उत्पीडन (आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक र राजनीतिक) मा क्रमशः क्षयीकरण अर्थात् कम हुँदै जाने भन्ने देखाउँछ । अमेरिका फर्स्ट भन्ने करिब एक दशकअगाडिको अमेरिकी विदेशनीति अहिलेको विश्वमा असम्भव छ भन्ने अमेरिका र उसका सहयोगी देशहरूले बुझ्न जरुरी छ । कतार, टर्की, उत्तरकोरिया, सिरिया, इरान र भेनेजुएलामा असफल भएका ट्रम्प अर्भै कति समयसम्म अमेरिका फर्स्ट अगेनको नीतिमा अगाडि बढेर आफ्नो साख गिराउँछन्, हेर्न बाँकी छ । साथै अमेरिकाको सन् १९९२ मा मिखाइल गोर्बाचोभको समयमा (तत्कालीन सोभियत सङ्घको विघटन भएपछि) द इन्ड अफ द हिस्ट्री एन्ड द लास्ट म्यान लेख्ने फ्रान्सिस फुकुयामा भेनेजुएलामा अमेरिकी असफल सत्ता विद्रोहको प्रयासले अब विश्व फेरि विभाजित भैसक्यो भन्ने आँट गर्ला न त भन्ने प्रश्न खडा भएको छ ।

जनकपुरमा अभियान...

हरेक घर र पूरै गाउँ नेकपामा प्रवेश गरेका छन् । अभियान टोलीले घरघर, टोलटोलमा अन्तरक्रिया, छलफल, पिँडीसभा गरिरहेको छ । अभियानको मुख्य लक्ष्य सङ्गठनविस्तार र सुदृढीकरण भएकाले आफूहरूले सोही विषयलाई केन्द्रमा राखेर ५ वटा टोलीहरू परिचालन गरेको जानकारी शिलुले

दिइन् । गोलन्जर, दमैडाँडाबाट सुदीक्षा नेपाली पूर्णकालीन कार्यकर्ता भएकी छन् । छोरीलाई पार्टीमा पूर्णकालीन कार्यकर्ता बनाएर शिलुको जिम्मामा छोड्दै सुदीक्षाकी आमा सीता दमैले भावविभोर हुँदै भनिन्, 'हामी सधैं कति दबिएर बस्नु ? छोरीले राम्रो गर्नुपर्छ । राम्रो गरेर देखाउनुपर्छ । छोरी घरबाट गए पनि आमाभन्दा असल, टूलीदिदीको साथमा गएकी

छे । म खुसी छु । छोरी क्रान्तिमा गएपछि हामीलाई कसैले हेनेछैन ।

अभियान टोलीहरूले १५ दिनमा ३ वटा श्रमदान गरेका छन् । सुनकोसी २, हायबस्तीमा माघ १२ गते प्रकाश हायको घर निर्माण गर्‍यो । त्यसै गरी माघ १० गते गोलन्जर धुरडाँडा निवासी एकल महिला अम्बिका बस्नेतको जैविक मल बोकेर पाखाबारीमा छर्ने काम अभियान टोलीले गर्‍यो । उक्त श्रमदानमा अभियानकी कमान्डर शिलु सहभागी थिइन् । माघ १४ गते टोली नेता नयनको टोलीले सुनकोसी-४ डाँगी निवासी नवीन नेपालीको घर निर्माण गर्‍यो । उनी गाउँकै सबैभन्दा गरिब भएकाले उक्त परिवार छनोट गरेको बताइएको छ । एकल महिलाको घरमा

श्रमदान गरेपछि बस्नेतले 'यो मात्रै दुःखीको साथी पार्टी रहेछ' भनिन् । छापडाँडाका एकजना ज्येष्ठ नागरिकले 'तपाईंहरू चुनावअगाडि नै आउनुपर्थ्यो । ढिलो भयो । चुनावअगाडि आएको भए हामी पनि बहिष्कार गर्थ्यौं' भनी एकल महिलाको मल बोकेको हेर्दै भनेका थिए । यसैगरी रोहितको टिमले गोलन्जर ४ रानीखोलास्थित भीमकुमारी गुरुङको तोरी उखेलेर भारेको थियो ।

माघ १९ गते गोलन्जर गापा दाउनेमा अमर, मौसम र रोहित नेतृत्वको ३ वटा टोलीको आवधिक समीक्षा तथा प्रशिक्षण र पुर्णकालीन सदस्यहरूलाई अभिबन्धना लगाएर टोली प्रमुखलागायतको टोलीले स्वागत गरेको सिन्धुली सेक्रेटरी तथा अभियान

कार्यालय सचिव दिनेश सारुले बताएका छन् । अभियानकी यात्री टोली कमान्डर तथा पीबीएम उमा भुजेल शिलुले प्रशिक्षण दिएकी थिइन् । टोली लैजिक दृष्टिले समावेशी नहुनु समस्या भएको, पूरै गाउँ सङ्गठित हुनु, सरकारको कर वृद्धिले जनता पीडित हुनु, सरकारप्रति जनआक्रोश, गरिब जनता पीडित हुनुले सरकारप्रति जनआक्रोश, गरिबको पार्टी भनेर स्थापित हुनु र वैज्ञानिक समाजवादी सत्ताप्रति जनआकर्षण बढ्नु अभियानको सफलता ठानिएको छ । प्रशिक्षण र आवधिक समीक्षापछि अभियान अझ प्रभावकारी हुने ठानिएको छ । टोलीले गाउँगाउँमा प्रचारसामग्री, रातो खबर तथा प्रकाशनसमेत वितरण गरेर व्यापक जनजागरण निर्माण गरिरहेको छ ।

विद्यार्थी नेताको गिरफ्तारी राष्ट्रियता कमजोर पार्ने षड्यन्त्र

नेकपा निकट अखिल (क्रान्तिकारी) का कोषाध्यक्ष नरेन्द्र विकलाई प्रहरीले गिरफ्तार गरेको विषयलाई लिएर नेकपाका नेताहरूले राष्ट्रियताको आन्दोलन कमजोर पार्ने षड्यन्त्र भएको बताएका छन् । उनीहरूले गिरफ्तार गरिएका विकलाई तत्काल रिहा नगरे थप आन्दोलन अघि बढाउने चेतावनी दिएका छन् ।

नेकपाका पोलिटब्युरो सदस्य एवम् पूर्वी कमान्ड इन्चार्ज अनिल विरहीले विकको गिरफ्तारी राष्ट्रियताको आन्दोलनलाई कमजोर पार्ने षड्यन्त्र भएको बताएका छन् । क्रान्तिकारीका कोषाध्यक्ष विश्वकर्मालाई बिहीबार साँभ्र प्रहरीले विराटनगर विमानस्थलबाट गिरफ्तार गरेपछि इरातोखबरसँग कुरा गर्दै विरहीले यस्तो प्रतिक्रिया दिएका हुन् । नेता विरहीले भने, 'विद्यार्थी सङ्गठनले केही दिनअगाडि राष्ट्रियताको आन्दोलनलाई अघि बढाउन सिमानामा काँडेतार लगाएको थियो भने ७२ अर्ब कर छली गर्ने एनसेलविरुद्ध देशभरि प्रदर्शन गर्दै आइरहेको अवस्थामा विद्यार्थी नेतालाई गिरफ्तार गर्नु निन्दनीय छ ।'

यसैबीच नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीका केन्द्रीय सदस्य तथा अखिल (क्रान्तिकारी) का प्रच्यक्सन इन्चार्ज कृष्ण अधिकारी 'वि' ले नरेन्द्र विकलाई पक्राउ गरेको विषयलाई लिएर आपत्ति जनाउँदै यो दलाल संसद्वादी सरकारको षड्यन्त्र भएको बताएका छन् । उनले भने, 'विद्यार्थीले सुरु गरेको राष्ट्रियताको आन्दोलन दबाउन र हाम्रो पार्टीप्रति बढिरहेको जनलहर कमजोर बनाउनका लागि गरिएको षड्यन्त्र हो । हाम्रो पार्टी समद्ध व्यक्तिहरूको गिरफ्तारीले हाम्रो आन्दोलन कमजोर होइन, भन्नु घनीभूत भएर अघि बढ्नेछ ।' नेता रविले भने, 'गिरफ्तार गरिएका नरेन्द्र विकको साथमा गोली भेटियो भन्नु सरासर बनावटी र कपोलकल्पित षड्यन्त्र हो ।'

यस्तै अखिल (क्रान्तिकारी) का अध्यक्ष चिरञ्जीवी ढकालले आफ्नो सङ्गठनको गिरफ्तारी आफ्नो आन्दोलन असफल बनाउने षड्यन्त्र भएको बताएका छन् । अध्यक्ष ढकालले भने, 'हाम्रो सङ्गठनले कम्युनिस्ट विद्यार्थी अभियान लिएर देशैभरि जाँदा हजारौँ युवा र विद्यार्थीको हाम्रो सङ्गठनप्रति आकर्षण बढेको देखेर राज्य दमन अभियानमा लागेको हो । हाम्रो सङ्गठनप्रतिको जनलहर देखेपछि हाम्रो आन्दोलनलाई कमजोर र आतङ्कित पार्न हाम्रा नेता-कार्यकर्तालाई गिरफ्तार गरिएको हो । हाम्रो सङ्गठनका कोषाध्यक्ष विकको तत्काल बिनासर्त रिहाइका लागि माग गर्दछु । रिहा गरिएन भने हाम्रो आन्दोलन निरन्तर अघि बढ्नेछ ।'

बिहीबार साँभ्र अखिल क्रान्तिकारी भ्रापाले आयोजना गरेको एनसेलविरुद्ध प्रदर्शन सकेर फर्कने क्रममा विराटनगरको विमानस्थलमा नरेन्द्र विकलाई प्रहरीले गिरफ्तार गरेको हो ।

शान्तिपूर्ण आन्दोलनमा प्रहरी हस्तक्षेप
राज्यलाई तिर्नुपर्ने करछली गर्ने एनसेललाई

केपी-प्रचण्डको हैन, विप्लवको नेतृत्वमा समाजवाद आउँछ : नेता पुन

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले सञ्चालन गरेको सङ्गठन सुदृढीकरण तथा विस्तार अभियान मेची ब्युरोको इलाम र पाँचथरमा घनीभूत तरिकाले अघि बढिरहेको छ । अभियानको १७ औँ दिन पाँचथरको फाल्गुणानन्द गाउँपालिका साविकको आइसाराङ ६ मेलबोटेमा बिहिबार विशाल जनसभा सम्पन्न भएको छ । सामना परिवारका कलाकारहरूको प्रस्तुतिसहित सम्पन्न जनसभालाई पार्टीका पोलिटब्युरो सदस्य ओमप्रकाश पुनले सम्बोधन गरेका थिए । सम्बोधनका क्रममा नेता पुनले नेपालमा अपराधलाई राजनीतीकरण र राजनीतिलाई अपराधीकरण गरिएको बताए ।

नेता पुनले बहुराष्ट्रिय कम्पनी एनसेलले नेपालबाट ७२ अर्ब करछली गरेको विरोधमा

सरकारले कारबाही गर्नुको सट्टा एनसेल हर्कतका विरुद्ध आन्दोलन गर्ने विद्यार्थीमाथि राज्यले दमन गरेको छ । बिहीबार भ्रपाको दमकमा अखिल क्रान्तिकारीको आयोजनामा एनसेलले सरकारलाई तिर्नुपर्ने ७२ अर्ब कर छली गरेको विषयलाई लिएर विरोध प्रदर्शन गरिरहेको बेला प्रहरीले हस्तक्षेप गरेको हो । भ्रपाका विभिन्न क्याम्पसहरूबाट आएका हजारौँ विद्यार्थी दमक बहुमुखी क्याम्पसमा जम्मा भै विरोध प्रदर्शन सुरु गरेको बेला विद्यार्थीको शान्तिपूर्ण कार्यक्रममा प्रहरीले रोक लगाएको हो । इलाका प्रहरी कार्यालय दमकबाट खटिएको प्रहरी टोलीले विद्यार्थीको शान्तिपूर्ण कार्यक्रममाथि हस्तक्षेप गर्दै लाठीचार्ज गरेको छ । प्रधानमन्त्री केपी ओली दमक आउने कार्यक्रम रहेकाले सुरक्षाका लागि भन्दै हस्तक्षेप गर्नुपरेको प्रहरीको भनाइ छ ।

प्रहरी हस्तक्षेपको प्रतिरोध गर्दै विद्यार्थीहरूले प्रदर्शन गरेका छन् । प्रदर्शनपछि आयोजित कोणसभालाई क्रान्तिकारीका केन्द्रिय कोषाध्यक्ष नरेन्द्र विकले सम्बोधन गरेका थिए । सभालाई सम्बोधन गर्दै विकले एनसेलले तिर्नुपर्ने ७२ अर्ब नतिरे एनसेलका सबै टावर ध्वस्त गरिदिने बताए । विद्यार्थीको शान्तिपूर्ण विरोध प्रदर्शनमा प्रहरीले हस्तक्षेप गरेको भन्दै उनले उखान टुक्के केपी ओली दमक आउँदा जनताको बोलीमाथि बन्देज लगाएर पञ्चायती शैली देखाएको भन्दै त्यसको विरोध गरे । कार्यक्रममा नेकपा भ्रपाकासेक्रेटरी सुमनसिंह पौडेल, विद्यार्थीका ब्युरो संयोजक गणेश कार्की, अखिल क्रान्तिकारी भ्रपाका अध्यक्ष सञ्जय राईलगायत नेकपाका नेता-कार्यकर्ता र स्थानीय जनताको समेत उपस्थिति रहेको थियो । एनसेलले नेपाल सरकारलाई तिर्नुर्ने पुँजीगत लाभकर ७२ अर्ब नतिरेपछि यसको चौतर्फी विरोध हुँदै आएको छ ।

विकको रिहाइ माग गर्दै आन्दोलनमा उत्रिएका विद्यार्थी गिरफ्तार

काठमाडौँ : एनसेलले गरेको ७२ अर्ब रूपैयाँ करछली र अखिल (क्रान्तिकारी) का केन्द्रीय कोषाध्यक्ष नरेन्द्र विश्वकर्माको रिहाइको माग गर्दै उक्त सङ्गठनले देशव्यापी आन्दोलन चर्काएको छ ।

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी निकट अखिल (क्रान्तिकारी) ले गत शुक्रबार घोषणा गरेको चरणबद्ध कार्यक्रमअनुसार देशभर आन्दोलन चर्काएको हो ।

यसैगरी काठमाडौँ र काभ्रेमा एनसेलले गरेको ७२ अर्ब करछली र अखिल (क्रान्तिकारी) का कोषाध्यक्ष नरेन्द्र विश्वकर्मालाई रिहाइको माग गर्दै सोमवार विरोध कार्यक्रममा व्यापक प्रहरी हस्तक्षेप भएको छ ।

उक्त सङ्गठनका पूर्वी ताम्सालिङ ब्युरो संयोजक तथा केन्द्रीय सचिवालय सदस्य मुकुन्द श्रेष्ठ, काभ्रेका जिल्ला अध्यक्ष रवीन चौलागाईंलगायत विद्यार्थीलाई काभ्रे जिल्लाबाट गिरफ्तार गरेको छ भने काठमाडौँ जिल्ला उपाध्यक्ष गोविन्द बिष्टलगायत एक दर्जन विद्यार्थीलाई काठमाडौँको मनमैजुनाजक रहेको लोकतान्त्रिक चोकबाट गिरफ्तार गरेको जानकारी

सङ्गठनका महासचिव प्रकाश शाहीले दिएका छन् । शाहीले गिरफ्तारीको घोर भर्त्सना गर्दै सङ्गठनका केन्द्रीय कोषाध्यक्षलगायत सम्पूर्ण नेता-कार्यकर्ताहरूको यथाशीघ्र रिहाइको मागसमेत गरेका छन् ।

अखिल (क्रान्तिकारी) ले राष्ट्रियता, जनजीविका र एनसेलले गरेको ७२ अर्ब करछलीविरुद्ध देशभर प्रदर्शन गर्दै आएको छ ।

यसैगरी काठमाडौँको पशुपति क्याम्पस चाबहिलमा गरिएको विरोधसभामा अखिल (क्रान्तिकारी) का क्याम्पस जिल्ला अध्यक्ष उषाकिरण आजाद र कोषाध्यक्ष खगेन्द्र राईले सम्बोधन गरेका थिए । विरोध सभालाई सम्बोधन गर्दै क्याम्पस जिल्ला अध्यक्ष उषाकिरणले केपी ओली सरकार विद्यार्थीको कलमसँग डराएर आफ्नो सङ्गठनका कोषाध्यक्ष नरेन्द्र विकलाई अपहरण शैलीमा गिरफ्तार गरेको बताए ।

आजादले केपी सरकार असफल भैसकेपछि जनताको ध्यान आन्तरिक द्वन्द्वमा फसाएर युवा विद्यार्थी, बुद्धिजीवीहरूलाई दमन गर्न खोजेको बताउँदै कलमलाई बन्दुकको नालले दमन गर्न खोजे केपी-यामबहादुरको हालत ज्ञानेन्द्रको भन्दा तल्लो स्तरको हुने बताए । प्रहरी आफैँले बन्दुकको गोली राखेर फसाउन खोजेको भन्दै तत्काल बिनासर्त आफ्ना केन्द्रीय कोषाध्यक्षलाई रिहा गर्न माग गर्दै नगरे कडा अन्दोलनमा उत्रिन बाध्य हुने बताए ।

काठमाडौँकै त्रिचन्द्र क्याम्पसमा पनि अखिल (क्रान्तिकारी) ले विरोधसभा गरेको छ । विरोधसभालाई क्याम्पस जिल्ला उपाध्यक्ष प्रभात भट्टराई र सहसचिव रवीन केसीले सम्बोधन गरेका थिए ।

सभालाई सम्बोधन गर्दै क्याम्पस जिल्लाका उपाध्यक्ष प्रभात भट्टराईले अखिल (क्रान्तिकारी) ले एनसेलको करछलीविरुद्ध गरेको विरोध अभियानलाई निस्तेज पार्न बन्दुकको गोली बोकेको भूटो आरोपमा आफ्ना नेतालाई फसाउन खोजेको र सरकारले एनसेलको करछलीलाई छूट दिन खोजेको बताए । त्यसैगरी रत्नराज्यलक्ष्मी क्याम्पसमा भएको विरोधसभामा पनि क्याम्पस जिल्लाका उपाध्यक्ष प्रभात भट्टराईले बोलेका थिए । त्यसैगरी शङ्करदेव क्याम्पसमा पनि विरोधसभा भएको छ । विरोधसभामा क्याम्पस जिल्लाका सचिव तारा सन्ज्यालले सम्बोधन गरेका थिए ।

यस्तै अखिल (क्रान्तिकारी) ललितपुर जिल्लाको पाटन एकाइ समितिले विरोध प्रदर्शन गरेको छ । विरोधसभालाई सम्बोधन गर्दै ललितपुर जिल्लाका अध्यक्ष विनोद लुइँटेलले दलाल संसदीय राजनीतिक व्यवस्थाले देशका सम्पूर्ण युवाहरूलाई बेरोजगार बनाएको आफ्ना कार्यकर्तालाई अपराध तथा विभिन्न गुन्डगर्दामा संलग्न गराएको, क्रान्तिकारी विद्यार्थी नेतालाई भूइँदा मुद्दा लगाएर फसाएको कारण ठूलो मूल्य चुकाउनुपर्ने बताए ।

विरोधसभामा उपत्यका ब्युरो संयोजक लोकेन्द्र बिष्टले सङ्घर्षको कार्यक्रम घोषणा गरेपछि

पनि सङ्गठनका कोषाध्यक्षलाई रिहा नगरे थप सङ्घर्षमा जान बाध्य हुने बताए । कार्यक्रमको सञ्चालन ललितपुर जिल्ला सहसचिव एवम् पाटन संयुक्त क्याम्पसका अध्यक्षले गरेका थिए ।

अखिल (क्रान्तिकारी) का केन्द्रीय कोषाध्यक्ष नरेन्द्र विकलाई बिहीबार बेलुका विराटनगर विमानस्थलबाट प्रहरीले गिरफ्तार गरेको थियो ।

यसैगरी एनसेलले ७२ अर्ब करछली गरेको विरोधमा नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी निकट युवा सङ्गठन नेपाल चितवन र अखिल (क्रान्तिकारी) चितवनले संयुक्त विरोध प्रदर्शन गरेका छन् । आइतबार विरोध प्रदर्शनसहित च्यालीको नेतृत्व युवा सङ्गठन नेपालका केन्द्रीय सदस्य सुरक्षा र अखिल (क्रान्तिकारी) का केन्द्रीय सदस्य बढी अधिकारीले गरेका थिए ।

कार्यक्रमको व्यवस्थापन युवा सङ्गठन नेपाल चितवनका संयोजक किरण गरेका थिए । हजारौँको सङ्ख्यामा उपस्थिति रहेको कार्यक्रममा वक्ताहरूले दलाल भ्रष्टाचार र करछलीका विरुद्ध विरोध प्रदर्शन मात्र नभएर सफाया हुन जरुरी रहेको बताएका थिए । कार्यक्रम सुरु हुनुअघि भरतपुरको वीरेन्द्र क्याम्पसदेखि चौबीस कोठीमा पुगेर सभामा परिणत भएको थियो । कार्यक्रम सञ्चालन अखिल (क्रान्तिकारी) चितवनका अध्यक्ष रमेश लामिछाने गरेका थिए ।

कैलालीमा प्रदर्शन

अखिल (क्रान्तिकारी) का कोषाध्यक्ष नरेन्द्र विश्वकर्माको गैरन्यायिक गिरफ्तारीको विरोधमा अखिल (क्रान्तिकारी) कैलालीले कैलाली बहुमुखी क्याम्पसमा आइतबार रिहाइको माग गर्दै विरोधसभा गरेको छ ।

कैलाली विद्यार्थी सङ्गठनका जिल्ला अध्यक्ष बबरजङ्ग सिंहले विरोधसभालाई सम्बोधन गर्दै वर्तमान शिक्षाको निजीकरण, व्यापारीकरण, दलालीकरण र चरम व्यक्तिवादी मनोवृत्ति भएका मानिस उत्पादन गरिरहेको शिक्षाको अन्त्य गरी नेपालका सम्पूर्ण जातीय, क्षेत्रीय, लैङ्गिक, वर्गीय उत्पीडनमा परेका गरिब, किसान, मजदुर सबै विद्यार्थीको शैक्षिक अधिकारका लागि अखिल (क्रान्तिकारी) ले सङ्घर्ष गरिरहेको बताएका छन् ।

उनले शिक्षाप्रणालीमा भएका विद्यार्थीका सम्पूर्ण समस्या समाधान गर्न निरन्तर क्रियाशील रहेको र देशमा राजनीतिक भागबन्डाका साथै शिक्षामा दलालीकरण भएको बताए ।

साथै कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको छात्रवृत्ति अनियमितताका विषयमा रिचार्ज कार्डका आधारमा विद्यार्थीको भोट मागेर आँखामा छारो हाल्दै जितेको स्ववियु सङ्गठन र क्याम्पस प्रशासनलाई छात्रवृत्तिमा कृपावाद, नातावाद र आफूनिकट विद्यार्थी सङ्गठनका विद्यार्थीलाई प्राथमिकता दिँदै राजनीतीकरण गरेको अध्यक्ष सिंहको भनाइ छ भने विद्यार्थीको भविष्यसँग खेलबाड गर्न चेष्टा गर्ने सङ्गठन र दलाललाई सार्नजनिक गर्दै सङ्घर्ष गर्न अखिल (क्रान्तिकारी) कहिल्यै पछि नहट्ने अपिलसमेत गरेको छ ।

नेता पुनले केपी प्रचण्ड नक्कली कम्युनिस्ट भएकाले यिनीहरूको नेतृत्वमा समाजवाद नआउने भएकाले विप्लवको नेतृत्वमा वैज्ञानिक समाजवाद स्थापना गर्ने क्रान्ति अगाडि बढेकाले साथ दिन जनतालाई अपिल गरे ।

सामना परिवारका कलाकार आरोह नेपालीको सञ्चालन, पाँचथरका जिल्ला इन्चार्ज दर्शनको स्वागत मन्तव्य र जिल्ला सचिव पेम्बा शेर्पाको अध्यक्षतामा सम्पन्न कार्यक्रममा अभियानकर्मी र सामना कलाकारलाई स्वागत गरिएको थियो । कार्यक्रममा शिक्षक, विद्यार्थी, जनता, स्थानीय व्यापारी, बुद्धिजीवी र सुरक्षाकर्मीको उपस्थिति रहेको थियो ।

दुईमहिने अभियानमा मजदुरहरू

काठमाडौँ : नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले सञ्चालन गरेको सङ्गठन सुदृढीकरण तथा विस्तार अभियानमा उक्त पार्टी निकट मजदुर सङ्गठनले पनि सङ्गठन गठन-पुनर्गठन तीव्र बनाएको छ । अखिल नेपाल क्रान्तिकारी ट्रेड युनियन महासङ्घले काठमाडौँ, ललितपुर र भक्तपुरमा सङ्गठन निर्माण गरिरहेको बताएको छ ।

यातायात मजदुर सङ्गठनले काठमाडौँ र भक्तपुरमा सङ्गठन विस्तार गरेको छ भने निर्माण मजदुर सङ्घले धमाधम एकाइ गठन गरिरहेको जानकारी

दिएको छ । उक्त सङ्गठनले यसै साता काठमाडौँ जिल्ला सम्मेलन गर्ने बताएको छ । यसका साथै धेरै ठाउँमा यातायात र अटो मजदुरहरू पनि सङ्गठित बनेका छन् । मजदुर महासङ्घका काठमाडौँ जिल्ला अध्यक्ष नारायण तोलाङ्गीले दिएको जानकारीअनुसार मजदुरहरू वैज्ञानिक समाजवाद स्थापनाको उद्देश्य लिएको पार्टी नेकपाप्रति आशावादी रहेको बताएका छन् । अभियानको अर्वाधमा यातायात, निर्माण र अटोमजदुर सङ्घले विभिन्न तहका भेला सम्मेलन सम्पन्न गर्ने बताएको छ ।

कविता

साँच्चै म महिला हुँ

शरदा शर्मा

साँच्चै म महिला हुँ
आऊ मसँग लिभिड टुगोदर गर
म महिला हुँ
चाहे बिहे गर वा त्यसै छोड ।
तिमीलाई जन्माउने, हुकाउने
दूध चुसाउने, पालनपोषण गर्ने ।
साँच्चै म महिला हुँ ।
आऊ मेरो मजाक उडाऊ
विथोर, कोपर अनि सन्तुष्ट होऊ ।
तिम्रा औँला समाएर चल्न सिकाउने
तिम्रो दु:खमा परेली भिजाउने ।
आऊ मलाई ‘खन्जार’ प्रयोग गरेर घाइते बनाऊ

शब्द प्रहार गरेर विक्षिप्त बनाऊ ।
साँच्चै म महिला हुँ ।
जसको कोखमा तिम्रो निर्माण भयो
नौ महिना तिम्रो अङ्कुर मेरो पेटमा रहयो ।
मसँगसँगै हाँस वा मलाई हजार धोका देऊ
अनेक यातना दिएर साँच्चै मेरो प्राण लेऊ ।
आऊ ममाथि अन्याय गर, अत्याचार गर ।
म महिला नै हुँ ।
जसले तिमीलाई धर्तीमा ल्यायो ।
आऊ मन लागुन्जेल उपभोग गर
मन लाग्दैन, त्यसै छोड ।
म हरेक पीडा सहन सक्छु
जस्तो प्रतिकूलतामा पनि रहन सक्छु ।
किनकि म महिला हुँ ।

म आफूजस्तैलाई खुसी पनि दिनसक्छु
पीडा दिन पनि सक्छु
अनेक शपथ लिन सक्छु ।
कस्तो देख्न चाहन्छौ मलाई ?
म अबला बन्न पनि सक्छु
आफूलाई पौराणिक महाकाली हुँ भन्न पनि सक्छु ।
आवश्यक परेमा तिम्रा लागि
आफ्नै प्राण दिन पनि सक्छु ।
अत्याचारले थिलथिलो पारिरहेमा
तिम्रो प्राण लिन पनि सक्छु ।

भ्रममा नपर महाशय
आऊ हेर !!
साँच्चै म महिला हुँ ।

नेकपा नेता ...

जिल्लाका संस्थापक सदस्य र पछि चार पार्टीको एकतापछि बनेको पार्टीमा चितवन जिल्ला सदस्य थिए । २०४८ सालको चुनावमा संयुक्त जनमोर्चाका तर्फबाट बगौडा गाविसका अध्यक्ष निर्वाचित भएका पौडेल पछिल्लो समय घाँटीको क्यान्सरबाट पीडित थिए । उनको जन्म २००५ साल मङ्सिर ३० गते स्याङ्जा जिल्लाको दौाँ गाउँमा भएको थियो ।

स्याङ्जामा सङ्गठन निर्माण तीव्र

स्याङ्जा : नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले सञ्चालन गरेको अभियानअन्तर्गत स्याङ्जामा व्यापक सङ्गठन निर्माण गरिएको छ । उक्त पार्टीको केन्द्रीय अभियान सङ्गठन सुदृढीकरण तथा विस्तार अभियानमा पार्टीका केन्द्रीय सदस्य शीतलको नेतृत्वमा रहेको अभियान टोलीले स्याङ्जाका विभिन्न ठाउँमा गएर भेटघाट, छलफल तथा अन्तरक्रिया गरी सङ्गठन निर्माण गरेको हो । स्याङ्जामा केन्द्रीय सदस्य शीतल, ५ जना ब्युरो सदस्यसहितको टोली परिचालित छ ।

सुदर्शनले कार्यकर्तालाई ...

प्रधानमन्त्री केपी ओली र प्रचण्डहरू क्रान्तिको बदनाम गर्न र नेकपाविरुद्ध भ्रम छर्न लागिपरेको आरोप लगाए।

प्रशिक्षण कार्यक्रममा नेकपाका केन्द्रीय सदस्य उत्तमले पार्टीका हरेक नेता, कार्यकर्ता बहुप्रतिभावान् र सक्षम हुनुपर्ने बताए। साथै नेता उत्तमले आफ्नो पार्टीले सञ्चालन गरेको अभियान ललितपुरमा तीव्रतामा चलि रहेको र यसले अलपत्रमा पारिएको नेपाली क्रान्तिलाई पूर्ण गर्न बलियो आधार तयार पार्ने बताए।

प्रशिक्षण कार्यक्रमको अध्यक्षता गरेका नेकपा ललितपुरका सेक्रेटरी विपीनले पार्टीको केन्द्रीय अभियान जिल्लामा तीव्र गतिमा चलि रहेको भन्दै सबै नेता-कार्यकर्ता अभियानमा सहभागी हुने बताए।

नेपालमा संसदीय ...

बुभाउन अभियान टोली जनतामा गएको बताए। केपी-प्रचण्डको सरकार असफल भैसकेको अवस्थामा अब यो संसदीय व्यवस्थाको विकल्पमा आफ्नो पार्टीले अधि सारेको वैज्ञानिक समाजवादी व्यवस्था निर्विकल्प भएको र त्यो आफ्नो पार्टीको नेतृत्वमा अधि बढिरहेको एकीकृत जनक्रान्तिको बाटोबाट स्थापना हुने नेता विष्णुको भनाइ छ। नेता विष्णुले अभियानको अवधिमा वर्तमान सरकार कम्युनिस्ट सरकार हो भन्ने जनतामा परेको भ्रम चिर्ने काम पनि भैरहेको बताए।

अहिले मध्यपश्चिम कमान्डमा परिचालित अभियान टोली जनभेला, टोलभेला, पिँढीभेला, कोठेभेलाहरू गर्दै अधि बढिरहेको छ। ठाउँठाउँमा सङ्गठन निर्माण, गठन, पुनर्गठन पनि भैरहेको नेकपाले जनाएको छ।

बोक्सी आरोपित ...

गाउँलेहरू नै रमिते बनेर बसेपछि राधाले न्यायपूर्ण आन्दोलन र क्रान्तिको बाटोमा होमिने स्वस्फूर्त निर्णय गरेकी हुन्।

डेढ वर्षअघिको चाहेर पनि बिर्सन नसकिने त्यो कालो दिन सम्भेर भक्कानिएकी राधा चौधरी पुरानो संरचनामा बनेको व्यवस्था र न्यायालयबाट आफूले न्याय नपाएपछि सर्वहारा, शोषितपीडित वर्गका पक्षमा लाँडि रहेको विप्लवले नेतृत्व गरेको नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले न्याय दिने भन्दै नेकपामा प्रवेश गरेकी छिन्। कैलालीमा शनिबार आयोजित कार्यक्रममा विप्लव नेतृत्वको नेकपामा प्रवेश गरेकी चौधरीले भनिन्, 'म गरिब घरकी चेली भएकाले मलाई दुर्व्यवहार गरी अवहेलना गरिएको हो। म बोक्सी होइन। मेरो गाउँमा प्रायः पढेलेखेका शिक्षित मात्र छन् तर पनि मलाई बचाऊ भन्दै रोइकराइ गर्दा पनि कसैले साथ दिएनन्। म निर्घात रूपमा कुटिँदा पनि कसैले केही बोलेनन्। मेरो परिवारको साढे एक बिघा जमिन थियो। त्यो पनि नदीले कटान गरी लग्यो। आज हामीसँग १ कठ्ठा घरबास मात्र छ। गरिबीको दलदलमा फसेको अन्धविश्वासी समाजले मलाई हेप्यो र यसप्रकारको अमानवीय दुर्व्यवहार गर्‍यो। आज मलाई न्याय दिने र मजस्तै हजारौँ गरिब-दुःखीहरूका पक्षमा लड्ने पार्टी नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी भेटेकी छु। मलाई न्यायका लागि यो पार्टीले पहल गर्‍यो। म विप्लव नेतृत्वको यो पार्टीलाई लालसलाम तथा धन्यवाद टर्काउँछु।'

नेकपाले सञ्चालन गरेको सङ्गठन सुदृढीकरण तथा विस्तार अभियानको सिलसिलामा नेकपामा प्रवेश गर्दै गर्दा भक्कानिएकी राधा चौधरीले रूढिवादी परम्परा र अन्धविश्वासका विरुद्ध लड्ने धारणा व्यक्त गरिन्। उनले भनिन्, 'नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले मलाई साथ देओस्। म क्रान्तिकारी भएर बाँच्न चाहन्छु। त्यसपछि म र मजस्ता असहायमाथि यस्ता हर्कत गर्न खोज्नेले हजारपटक सोच्नुपर्छ।'

डेढ वर्षपहिले कथित भोलेबाबा भनिने स्थानीय रामबहादुर चौधरीले बोक्सी भएको आरोप

लगाउँदै राधालाई सार्वजनिक ठाउँमा घन्टौँसम्म कुटीपिट गरेका थिए। रूढिवाद र अन्धविश्वासी उक्त देउकली गाउँमा राधामाथि कुटीपिट हुँदा पनि गाउँलेहरू टुलुटुलु हेरेर बसेको भिडियो एकाएक सामाजिक सञ्चालनमा भाइरल भएपछि उक्त घटना बाहिर आएको थियो। उक्त भिडियो गाउँकै एक युवकले खिचेर फेसबुकमाफत सार्वजनिक गरेका थिए।

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी कैलालीद्वारा सञ्चालित सङ्गठन सुदृढीकरण तथा विस्तार अभियान २ को घोडाघोडी नगरपालिका वडा नं ५ सर्राहियामा आयोजित जनभेलामाफत पार्टीप्रवेश गर्ने समयमा राधाले यस्तो बताएकी हुन्। उक्त कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै पार्टीका केन्द्रीय सदस्य हिमालले देश र जनताको रक्षा गर्न नसक्ने दलाल सरकारले निहत्था-निर्दोष जनताले अधिकार माग्दा छातीमा गोली बसाएको बताए। उनले भने, 'कम्युनिस्ट नामका यस्ता नालायकहरूको सरकारले जनताको हितमा कहिल्यै काम गर्न सक्दैन।'

कार्यक्रममा बोक्सीको आरोपमा कुटिएकी राधा चौधरीसहित माओवादी केन्द्र परित्याग गरी पतिराम चौधरी, किरण चौधरीसहित १३ जना नेकपामा प्रवेश गरेका थिए।

उक्त कार्यक्रमकै अवसरमा पार्टी प्रवेशी र सहिद परिवारलाई दोसल्ला ओढाई सम्मान गरिएको छ। कार्यक्रममा सम्बोधन गर्दै जनसकार प्रमुख करनले देशमा दुईवटा सत्ता सञ्चालन भएकाले जनताको सरकार र जनअदालतले समग्र जनताको मुक्ति, न्याय-निसाफ दिने बताए। उनले अन्यायपूर्ण तरिकाले लादिएको कर दलाल पुँजीवादी सरकारलाई नितिनै आग्रहसमेत गरे। नेकपाका एरिया इन्चार्ज धर्तीको अध्यक्षतामा सम्पन्न कार्यक्रमको सञ्चालन प्रभासले गरेका थिए।

यसैगरी नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले जारी राखेको सञ्चालन सुदृढीकरण तथा विस्तार अभियान २ का क्रममा सङ्गठन निर्माण तीव्र गतिमा भएका समाचार प्राप्त भएका छन्। कैलालीको एउटै नगरपालिकाबाट डेढ सयजना विभिन्न पार्टी परित्याग गरी नेकपामा प्रवेश गरेको समाचार प्राप्त भएको छ।

कैलालीको घोडाघोडी नगरपालिकाको जडैमा मङ्गलबार ९८ जना नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीमा प्रवेश गरेका छन् भने अभियानकै क्रममा शुक्रबार कैलालीको जुटपानीमा कल्पना जोशीको नेतृत्वमा ३३ जना नेकपामा प्रवेश गरेका छन्। पार्टी प्रवेश गर्नेहरूमा कल्पना जोशी, धमदेवी भण्डारी, टीकासिंह बोहरा, देवी चौधरी, ओटिरिया चौधरी, बिरमा बिष्ट, बासुदेवी पनाडी, आशा विक, रम्भा बिष्ट, काजल चौधरी, आरती चौधरी, मन्नी चौधरी, सीता चौधरी, दुली चौधरी, फूलमती चौधरी, रेखा चौधरी, निशा चौधरी, आरती चौधरी, सञ्जु चौधरी, सम्भना चौधरी, उषा चौधरी, इन्द्रा चौधरी, रीता चौधरी, सुन्दरदेवी चौधरी, रवीना चौधरी, पूजा चौधरी, सङ्गीता चौधरी, दुर्गादेवी बिष्ट, पार्वती बिष्ट, सुरज पनाडी, भीम विक, उषा चौधरी, नरेन्द्र धानुकलागायत विभिन्न पार्टीका नेता तथा कार्यकर्ता छन्। उनीहरूलाई नेकपाका नेता एरिया इन्चार्ज धर्तीले अबिर लगाएर स्वागत गरेका थिए।

यसैक्रममा कैलालीको घोडाघोडी नगरपालिकाको देउकलीका १७ जना विभिन्न पार्टी परित्याग गरी नेकपामा प्रवेश गरेको समाचार प्राप्त भएको छ। देशभरि नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीमा प्रवेश गर्नेहरूको लहर चलि रहेको छ।

यसैगरी नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले देशव्यापी रूपमा सञ्चालन गरेको सङ्गठन सुदृढीकरण तथा विस्तार अभियानमा विभिन्न पार्टीका नेता-कार्यकर्ता विप्लव नेतृत्वको नेकपाका प्रवेश गर्ने क्रम तीव्र बनेको छ। शुक्रबार चितवनमा मात्र सत्तारूढ नेकपाका जिल्लास्तरीय नेतासहित २१ जना कार्यकर्ता विप्लव नेतृत्वको नेकपामा प्रवेश गरेका छन्। नवप्रवेशीहरूलाई नेकपाका चितवन सेक्रेटरी धुवले स्वागत गरेका थिए। जिल्लाको राप्ती

नगरपालिका १ मा गरिएको जनभेलामाफत उनीहरू नेकपामा नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले देशव्यापी रूपमा सञ्चालन गरेको सङ्गठन सुदृढीकरण तथा विस्तार अभियानमा विभिन्न पार्टीका नेता-कार्यकर्ता विप्लव नेतृत्वको नेकपाका प्रवेश गर्ने क्रम तीव्र बनेको छ। शुक्रबार चितवनमा मात्र सत्तारूढ नेकपाका जिल्लास्तरीय नेतासहित २१ जना कार्यकर्ता विप्लव नेतृत्वको नेकपामा प्रवेश गरेका छन्। नवप्रवेशीहरूलाई नेकपाका चितवन सेक्रेटरी धुवले स्वागत गरेका थिए। जिल्लाको राप्ती नगरपालिका १ मा गरिएको जनभेलामाफत उनीहरू नेकपामा प्रवेश गरेका हुन्। उक्त जनभेलालाई सम्बोधन गर्दै जिल्ला सेक्रेटरी धुवले सामाजिक दलाल पुँजीवादी सरकारले जनताका पक्षमा काम गर्ने चुनावी नारा दिएको तर काम भने दलाल पुँजीवादीहरूका पक्षमा गरिरहेको बताए। कथित कम्युनिस्ट पार्टीको नामको सरकारले वास्तविक कम्युनिस्ट पार्टीमाथि हस्तक्षेप गरेको भन्दै सेक्रेटरी धुवले ईटको जबाफ पत्थरले दिने विचार व्यक्त गरे। आफ्नो पार्टीले अगाडि सारेको एकीकृत जनक्रान्तिको बाटोबाट स्थापना हुने वैज्ञानिक समाजवादमा मात्र जनताका सबैप्रकारका समस्याहरूको हल हुने दावी गरे। कार्यक्रममा नेकपाका राप्ती नगरपालिकाका इन्चार्ज अमर गोपाली, कार्यालय सचिव प्रेम चौधरी, अखिल नेपाल महिला सङ्घ (क्रान्तिकारी) जिल्ला अध्यक्ष अञ्जना तामाङ, पार्टी जिल्ला सदस्य हुकुम खड्का र सौरवले आआफ्नो भनाइ राखेका थिए। सोही ठाउँमा दोर्जे तामाङको नेतृत्वमा ११ सदस्यीय वडा समिति निर्माण गरिएको छ। कार्यक्रमको अध्यक्षता तथा सञ्चालन दोर्जे तामाङले गरेका थिए।

नेसनल कलेज अफ इन्जिनियरिङको दोस्रो सम्मेलन

ललितपुर : अखिल (क्रान्तिकारी) ललितपुर जिल्लाको ताल्छीखेलस्थित नेसनल कलेज अफ इन्जिनियरिङको दोस्रो एकाइ सम्मेलन सम्पन्न भएको छ। सम्मेलनले पुष्कर ओलीको नेतृत्वमा २५ सदस्यीय मूल एकाइ समिति चयन गरेको छ जसको उपाध्यक्ष हरि अर्याल, सचिव श्रीनारायण चौधरी, सहसचिव सञ्जय श्रेष्ठ र कोषाध्यक्षमा युवराज खड्का रहेका छन्। त्यस्तै नेसनल कलेज अफ इन्जिनियरिङको इन्चार्जमा विश्वान्त पुलामीमगर चयन भएका छन्।

सम्मेलनमा प्रमुख अतिथि अखिल (क्रान्तिकारी) उपत्यका विशेष ब्युरो इन्चार्ज

सिन्धुलीमा नेकपाको अभियान तीव्र बन्दै

सिन्धुली : नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले सञ्चालन गरेको दुईमहिने 'सङ्गठन सुदृढीकरण तथा विस्तार अभियान २' सिन्धुलीमा पनि तीव्र रूपमा अगाडि बढेको छ। अभियानको अवधिमा ठाउँठाउँमा जनसभा सम्पन्न भैरहेका छन्। यस्तै अभियान टोलीले ठाउँठाउँमा सङ्गठन निर्माण, गठन तथा पुनर्गठन भैरहेको खबर छ।

नेकपाकी पोलिटब्युरो सदस्य तथा अभियान टोलीकी जनकपुर ब्युरो कमान्डर शिल्लुले आफ्नो पार्टीले सञ्चालन गरेको सङ्गठन सुदृढीकरण तथा विस्तार अभियानमा जनताको उत्साहजनक सहभागिता रहेको भन्दै यसले जनतामा नयाँ विश्वास पैदा भएको बताइन्। हाल सिन्धुलीमा ५ वटा अभियान टोली परिचालित भएर सङ्गठन

निर्माण, गठन, पुनर्गठन गरिरहेका छन्।

अभियानका क्रममा बिहीबार सिन्धुलीको सुनकोसी गाउँपालिका दुई ओखेनीमा मगर मुक्तिमोर्चा नेपालको भेला सम्पन्न भएको छ। भेलाले ढलकबहादुर मगरको अध्यक्षतामा १० सदस्यीय गाउँसमिति गठन गरेको छ। समितिको उपाध्यक्ष डोरबहादुर ट्याङ्लेमगर, सचिव वीरबहादुर ट्याङ्लेमगर र कोषाध्यक्ष खड्कबहादुर गुर्मछानमगर रहेका छन्। त्यस्तै सदस्यहरूमा सूर्य मगर, बलबहादुर बुर्जामगर, रामबहादुर मगर, पूर्णबहादुर सिजालीमगर, कृष्णबहादुर मगर रहेका छन्। भेलालाई १ र २ नम्बर अभियान टोलीमा सहभागी नेताहरूले प्रशिक्षण दिएका थिए।

खोटाङको अध्यक्षमा प्रधान

खोटाङ : नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी निकट जनगणतान्त्रिक सम्पर्क मञ्च केन्द्रीय समन्वय समिति नेपालअन्तर्गत रहेको खोटाङ-काठमाडौँ जनगणतान्त्रिक सम्पर्क मञ्च समन्वय समितिको दोस्रो सम्मेलन सम्पन्न भएको छ।

सम्मेलनले खेम प्रधानको अध्यक्षतामा १५ सदस्यीय जिल्ला समिति चयन गरेको छ। समितिको उपाध्यक्ष अनिल राई, सचिव निश्चल राई र कोषाध्यक्ष इमो राई रहेका छन्। सदस्यहरूमा

खुसी राई, सुदीप राई, हेम प्रधान, लक्ष्मण राई, सुमन खतियवा, सुदिन प्रधान र सुशील राई छन्। खेम प्रधानको अध्यक्षतामा सम्पन्न उक्त सम्मेलनमा अतिथि जनगणतान्त्रिक सम्पर्क मञ्च केन्द्रीय समन्वय समिति नेपालका सदस्य रणबहादुर पुनमगर थिए।

कार्यक्रम सञ्चालन खुसी राईले गरेका थिए भने स्वागत मन्तव्य इमो राईले गरेका थिए।

लोकेन्द्र बिष्ट थिए भने विशेष अतिथि अखिल (क्रान्तिकारी) का ललितपुर जिल्ला अध्यक्ष विनोद लुईंटेले थिए।

प्रमुख अतिथि बिष्टले कार्यक्रममा सम्बोधन गर्दै असफल दलाल संसदीय व्यवस्थाले नेपाली जनताका कुनै पनि समस्या हल गर्न नसक्ने बताए। उनले यो सरकारले समग्र शिक्षा प्रणालीको समस्याका बारेमा पनि केही गर्न नसक्ने भन्दै त्यसको हल अखिल (क्रान्तिकारी) र नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले क्रान्तिबाट गर्ने प्रस्ट पारे। उनले इन्जिनियरिङ शिक्षामा देखिएका समस्याहरूको हल यो राज्यले गर्न नसक्ने

औल्याउँदै अब सम्पूर्ण युवा-विद्यार्थी वैज्ञानिक शिक्षा प्राप्तिका लागि एकीकृत जनक्रान्तिमा होमिनुपर्ने पनि बताए।।

विशेष अतिथि अखिल (क्रान्तिकारी) ललितपुर जिल्लाका अध्यक्ष लुईंटेलेले वर्तमान शिक्षाप्रणालीमा देखिएका समस्याको चिरफार गर्दै यसको हल क्रान्तिवाहेक अरु कुनै बाटोबाट नहुने जिकिर गरे।

नारायण बीसीको अध्यक्षता र विस्वान्त पुलामीमगरको सञ्चालनमा सम्पन्न कार्यक्रममा पुष्कर ओलीले स्वागत मन्तव्य राखेका थिए।

क्रान्तिकारी किसान महासङ्घ काभ्रेको भेला सम्पन्न किसानलाई पेन्सन र खाद्य सम्प्रभुता अधिकार सुनिश्चित गर : कार्की

अखिल नेपाल किसान महासङ्घ (क्रान्तिकारी) काभ्रे जिल्लाको प्रथम जिल्ला भेला मङ्गलबार सम्पन्न भएको छ। भेलामा सम्बोधन गर्दै नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी निकट अखिल नेपाल किसान महासङ्घ (क्रान्तिकारी) का संयोजक राजु कार्कीले किसानलाई पेन्सन र खाद्य सम्प्रभुताको अधिकारको सुनिश्चितताका लागि अबको किसान सङ्घर्ष केन्द्रित गर्नुपर्ने बताए। उनले किसानको उत्पादनमा भङ्ग रहेको दलालीकरणलाई निषेध गर्नुपर्ने धारणा पनि राखे।

कार्यक्रमका प्रमुख अतिथिसमेत रहेका कार्कीले किसानलाई दिइने अनुदानमा भङ्ग रहेको भ्रष्टाचारका विरुद्ध सङ्घर्ष र कारबाही गर्न निर्देशन दिएका थिए।

कार्यक्रममा विशेष अतिथि तथा नेकपा पार्टीका काभ्रे जिल्ला इन्चार्ज सरद रसाइली 'सन्देश' ले क्रान्तिकारी आन्दोलनमा होमिँदा सहिद भएकाहरूले देखाएको बाटोमा आफ्नो पार्टी अगाडि बढिरहेकाले बेपत्ता भएकाहरूको खोजीकार्य पार्टीले गर्ने बताए।

कार्यक्रममा भूमिहीन सुकुमबासी सङ्घका महासचिव लालबहादुर विक, अखिल नेपाल किसान महासङ्घ (क्रान्तिकारी) का कार्यालय सचिव हरि श्रेष्ठ, सहिद तथा बेपत्ता परिवारका सदस्य कृष्णप्रसाद ढकालले नवनिर्वाचित कार्यसमितिलाई बधाई दिएका थिए।

मङ्गलबार भएको भेलाले रमेश बोलखेको नेतृत्वमा १५ सदस्यीय जिल्ला कार्यसमिति गठन गरेको छ। समितिको उपाध्यक्षमा गुणराज

तिमल्सिना, सचिव विष्णु थापा, सहसचिव रेवती गौतम र कोषाध्यक्ष भीम अधिकारी रहेका छन्।

सदस्यहरूमा केदार दाहाल, सन्तलक्ष्मी श्रेष्ठ, यक्षप्रसाद बोलखे, शर्मिला पहरी, चमेली पहरी, कृष्ण विक, बलराम विक, शालिकराम सिपखानालगायत १५ जना रहेका छन्।

रमेश बोलखेको अध्यक्षता र विष्णु थापाको सञ्चालनमा भएको भेलामा स्वागत मन्तव्य गुणराज तिमल्सिनाले राखेका थिए।

छिटो, छरितो, भरपर्दो, सरल

सस्तो दरमा इकुमेण्ट, पार्सल तथा कार्गो नेपालको हरेक ठाउँमा पठाउनु परेमा यती एअरलाइन्समा सम्पर्क गर्नुहोला ।

सम्पर्क: ०१ ४४८६९५७, ०१ ४४६५८८८ Ext. १०४, ११८.

Yeti Airlines
You come first
www.yetiairlines.com

Yeti Airlines operates 7 Jetstream-41 advanced turbo prop aircrafts catering to widest network sectors every day.

Yeti Airlines Domestic Pvt. Ltd. Corporate Office: Tilganga, Kathmandu. Tel: 4465888 Fax: 4465115 Reservations: 4464878 (Hunting Line), Kathmandu Airport: 4493901 Email: reservations@yetiairlines.com • Bhadrapur: 021-455232 • Biratnagar: 029-575120 • Janakpur: 041-520047 • Bharatpur: 056-523136 • Pokhara: 061-464888 • Bhairahawa: 071-527527 • Nepalgunj: 081-526556 • Dhangadi: 091-520004
For any service suggestions, call 977-1-4465888 (Ext. 621) or email us at feedback@yetiairlines.com

नियमित

जनमुक्ति सेना : विघटनविरुद्ध विद्रोह र पुनर्स्थापनाप्रति गौरव

प्रवीण

जनमुक्ति सेना सर्वहारावर्ग र श्रमिक जनताको आफ्नो सेना हो । यो जनताको व्यवस्था स्थापना गर्ने एक अग्रदस्ता पनि हो । नेपालमा जनमुक्ति सेना माओवादी जनयुद्धलाई विजयसम्म पुऱ्याउन र सर्वहारावर्ग र श्रमिक जनतालाई अधिकार र मुक्ति दिलाउन तत्कालीन माओवादीद्वारा निर्माण गरिएको थियो । तत्कालीन क्रान्तिकारी मानिएको नेतृत्वको सचेतन पहल र वस्तुगत स्थितिको आवश्यकतामा जनमुक्ति सेनाको निर्माण भयो । नेपाली जनता र राष्ट्रका पक्षमा यसले ठूलो बलिदानी गरेर आफ्नो इतिहास रगतले लेख्ने आँट गर्‍यो । जनयुद्धको सुरुआतसँगै यसले निर्माणको प्रारम्भिक आकार ग्रहण गर्दै गयो । यसको बृहत् आकार जनयुद्धको उचाइसँगै बढ्दै गयो र चारवटा डिभिजनको विशाल शक्तिमा यो सङ्गठित भयो जुन नेपाली श्रमिक जनताका निम्ति खुसीको कुरा त थियो नै, विश्व सर्वहारावर्ग र क्रान्तिकारीहरूका निम्ति पनि खुसी र गर्वको कुरा थियो । नेपालको पार्टी, नेपालको जनमुक्ति सेना र नेपालको नेतृत्व विश्व सर्वहारावर्गको एउटा आशा-भरोसायोग्य बन्दै गएको थियो ।

महान् उद्देश्यसहित निर्माण भएको सेनाले तत्कालीन सत्ताको स्थानीय तहका सम्पूर्ण अवयवहरू कब्जा गरी जनताको सत्ता सञ्चालनका निम्ति टेवा पुऱ्याउँदै उक्त सत्ताको रक्षा गरेको थियो । जहाँ जनताको आफ्नै सत्ता चलेको थियो । जसको आन्तरिक रक्षक लाखाँको सङ्ख्यामा निर्माण भएको जनमिलिसिया थियो भने बाह्य रक्षक जनमुक्ति सेना । तत्कालीन सत्तासीन मान्छेहरूको विश्लेषणअनुसार पनि ८० प्रतिशत भूभाग तत्कालीन माओवादी वा जनमुक्ति सेनाको कब्जामा थियो । राज्यसत्ता ३० प्रतिशत भूभाग र सीमित सहरहरूमा खुम्चिएर पराजित मानसिकतामा आफ्ना दिन गन्ती गर्दै बस्न बाध्य थियो । नेपालको क्रान्ति र जनमुक्ति सेना विश्वक्रान्तिको एउटा भिन्नको रूपमा सल्कंदै थियो । नेपालमा तत्कालीन शाही नेपाली सेना पराजयको अन्तिम क्षणमा थियो । विघटन र विसर्जनको दिशामा साम्राज्यवादीहरूले धानिदिएको प्राणमा घिटिघिटि गरेर तड्पिरेको थियो । अन्ततः त्यो अन्तिम पराजय हुनुको विकल्प थिएन । जनमुक्ति सेनासँग लाखाँको सङ्ख्यामा नेपाली जनताको विशाल घेरा पनि साथमा थियो । यसरी विजयको सन्निकट पुगेको जनमुक्ति सेनालाई पार्टीकै सर्वोच्च नेता पार्टी अध्यक्ष तथा जनमुक्ति सेनाका सर्वोच्च कमान्डर भन्नेले ठूलो धोका दिए । अन्ततः जनमुक्ति सेना विसर्जन र विघटन गरियो । केहीलाई नाम फेरिएको नेपाली सेनामा भर्ती गरियो भने केहीलाई पाँच लाख रुपैयाँ दिएर लिलाम बिक्रीसह गरियो । केहीलाई अयोग्यताको बिल्ला भिराएर जबरजस्ती बाहिर निकालियो । यसरी नेपाली क्रान्ति र जनमुक्ति सेनाको विसर्जन र विघटन गरियो । आज त्यहीमध्येका पूर्वलडाकु वा पूर्वजनमुक्ति सेना बहिर्गमित लडाकु आदिइत्यादि नाम दिएर एनजीओ/आईएनजीओ गुहाने र पैसा असुल्ने साधन बन्दैछन् । यो दोष पूर्वजनमुक्ति सेनाहरूको त हुँदैहोइन, यो दोष त तिनलाई धोका दिने नेताहरूको हो । मन्त्री क्वार्टरमा गएर बिष पिउनु, हामीलाई पैसा चाहियो भन्दै माग राख्नु, अनशन बस्नु, रुनु-कराउनु, एनजीओ/आईएनजीओसँग पैसा माग्नु, क्रान्ति हुँदैन, सकिँदैन भन्नु पूर्वजनमुक्ति सेनाका नाममा यो अनैतिक कार्य हो । म पनि पूर्व जनमुक्ति सेनाको सदस्य भएको नाताले मलाई अनैतिकजस्तो लाग्छ ।

प्रचण्डले नेपाली जनता, सर्वहारा क्रान्ति र जनमुक्ति सेनालाई धोका दिँदै गर्दा समयमा उनीहरूलाई चिन्न नसक्नु हाम्रो पनि कमजोरी छ । हिजो प्रचण्डविरुद्ध कुरा गर्दा लात्ती-मुड्की गर्नेहरू सायद आज पूर्वजनमुक्ति सेना लेख्नेहरू पनि थिए । विष पिउनेहरू पनि वैद्य-विप्लवको नाम सुन्न चाहँदैनथे । सायद समयमा नै जतिबेला विप्लव र वैद्यहरूले प्रचण्डलाई चिनेका थिए, जनमुक्ति सेनाले पनि चिनिदिएको भए आज यो अवस्था देख्नु पर्दैनथ्यो होला ।

पूर्वजनमुक्ति सेना भन्नेहरूलाई क्रान्तिप्रति माया, वर्गप्रति प्रेम, आफ्नो जनमुक्ति सेनाप्रतिको लगाव हो भने कमरेड विप्लवले खरानीबाट उमारेर पुनः जनमुक्ति सेनाको संरक्षण र विकास गर्नुभएको कुरा अब कसैबाट छिपेको छैन । इमानदारीपूर्वक जोडिनु क्रान्तिप्रतिको इमानदारी र न्यायसङ्गत हुन्छ । क्रान्तिलाई पनि टेवा पुग्छ । यो हाम्रो कर्तव्य पनि हो । हराउन थालेको पहिचान पुनर्बहाल हुन्छ । नयाँ सपनाको सुरुआत हुन्छ । अन्यथा पूर्वजनमुक्ति सेना नेपाल बनाएर वर्षमान, जनार्दन, बलदेव, पासाङहरूबाट केही भर्ला अनि खाउँला भन्ने सोच्नु पनि नेपाली क्रान्तिप्रति धोका र अनैतिक कार्य मात्र हुनेछ । पूर्वसिनियर भनिएका कमान्डरहरू पनि जनमुक्ति सेनाको पैसा लुटेर कोही उच्च श्रेणीका ठेकेदार बनेका छन् त कोही नेपालका कहिलिएका गुन्डा जसले जनमुक्ति सेनाको श्रम, पसिना र रगतको ब्याज खाइरहेका छन् । आज उनीहरूको बास नेपालका तारे होटेलहरूमा रोमान्सको जीवनसहित बितिरहेको छ । उनीहरूलाई सामान्य मान्छेहरूले पनि घृणाका रूपमा हेरिरहेका छन् । उनीहरूलाई सिनियर कमान्डर सोचेर पनि केही हुनेवाला छैन । उनीहरू क्रान्ति र परिवर्तनभन्दा धेरै टाढा पुगिसकेका छन् प्रतिक्रान्तिको सेवकका रूपमा । सुरा-सुन्दरी र धनदौलतमा मस्त ती कमान्डरहरूबाट नै व्यावहारिक प्रतिक्रान्ति भएको हो । तीबाट सकारात्मक अपेक्षा गर्नु गोरु ब्याउनुजस्तै हुनेछ । बरु अबको क्रान्तिको निशानामा ती प्रतिक्रान्तिका मतिथार पनि हुनेछन् र हुनुपर्छ ।

अब रथ्यो नयाँ बनिरहेको जनमुक्ति सेनाको कुरा । यो ज्यादै कठिन कुरा त हो नै तर असम्भव कुरा कदापि हैन । विगतको जनमुक्ति सेना निर्माणका सकारात्मक र नकारात्मक अनुभवहरू हामीसँग छन् । आजको सेना त्यसको वैज्ञानिक समीक्षासहित बन्ने कुरा हो । विगतको वर्गसङ्घर्षको अनुभव र समीक्षाले हामीलाई केही नयाँ ज्ञान र शिक्षा दिएको छ । त्यही नयाँ विकसित ज्ञानसहितको विकसित सेना नै आज बन्दै गरेको वा बन्ने सेना बन्नेछ । यो क्रान्तिकारी जनता र वर्गका निम्ति गर्व गर्न लायक कुरा हो । अब बहालवाला जनमुक्ति सेना बनिसकेको सन्दर्भमा पूर्व जनमुक्ति सेना भनिरहन जरुरी हुँदैन । निःसर्त जनमुक्ति सेनामा समाहित हुनुपर्छ । अन्यथा पूर्वजनमुक्ति सेना नाम राखेर मन्त्री, पूर्वडेपुटी कमान्डरहरूका गुलामी र चाकडी गरेर, हात थापेर, भिक मागेर जीविकोपार्जन त हुन सक्ला तर त्यसले नेपाली क्रान्तिलाई कुनै टेवा पुग्नेछैन । अझ हिजो निर्माण भएको क्रान्तिकारी सेनाको स्वाभिमान र आत्मसम्मानमा आँच आउनेछ । त्यसकारण पनि आज निर्माण भैरहेको जनमुक्ति सेना एकीकृत जनक्रान्तिमा समाहित हुनु एक मात्र हाम्रो स्वाभिमानी काम हो ।

क्रान्ति-प्रतिक्रान्ति नेतृत्वको धोकाघडीले हाम्रो जीवनमा परेको असरका कारण नेपाली समाजमा मनोवैज्ञानिक नकारात्मक असर पर्न गएको थियो । तर क्रान्तिकारी नेतृत्व सही कार्यदिशा र व्यावहारिक तथा वैज्ञानिक प्रयोगद्वारा जनताको, समाजको मनोविज्ञान पुनः क्रान्तिप्रति आशा र विश्वासमा बदलिँदै गएको छ । जनमुक्ति सेना निर्माणको प्रश्नले सबैको मन उद्देलित भएको छ । जीवनमा रङ भरिएसिर भएको छ । नेपाली जनताको परिवर्तनप्रतिको तीव्र आकाङ्क्षा, क्रान्तिप्रतिको आशा र विश्वासले पुनः नेपालमा विशाल जनमुक्ति सेना निर्माणको जगमा आमूल परिवर्तन सम्भव छ भन्ने देखाउँदैछ । यो अवस्थामा पूर्व र पश्चिम भनेर बरालिनु दिवालियापन हुनजान्छ । पुनः लाखाँको सङ्ख्यामा जनताको आफ्नै सेना निर्माण आजको आवश्यकता हो । यो सम्भव छ, सम्भव बनाउनुपर्छ ।

प्रचण्डले भैसी पूजा गर्नु र केपीले होली वाइन खानु सांस्कृतिक प्रतिक्रान्ति हो : पुन

रातो खबर संवाददाता/पाँचथर

मेचीमा सञ्चालन भैरहेको सङ्गठन नेकपाको सुदृढीकरण तथा विस्तार अभियानअन्तर्गत पाँचथर कुमायक गाउँपालिका यासोक बजारमा रहेको यासोक क्याम्पसको प्राङ्गणमा सामना परिवारका कलाकारहरू प्रस्तुतिसहित जनसभा सम्पन्न भएको छ ।

जनसभामा नेकपाका पोलिटब्युरो सदस्य तथा अभियान टोली प्रमुख ओमप्रकाश पुनले सम्बोधन गरेका थिए । सभामा सम्बोधन गर्दै पुनले अहिलेको सरकार राष्ट्रियरूपमा दलाल पुँजीपति र अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा साम्राज्यवादी शक्तिहरूको इसारामा चल्ने कम्युनिस्टको खोल ओढेको सामाजिक दलाल फासिवादी सरकार भएको बताए । अहिलेको सरकारमा रहेका कम्युनिस्टहरू सुधारिएका पञ्जजस्ता भन्दै सरकारको कामकारवाही सुधारिएको सामन्तवादजस्तो भएको बताए । नेता पुनले भने, 'प्रचण्ड मन्दिरमा घण्ट हल्लाउँदै भैसीको पुच्छर समातेर पूजा गर्छन् । केपी ओली प्रधानमन्त्री कार्यालयमा ग्रहशान्तिको जग्गे लगाउँदै सुँगुरको पुच्छर समातेर

पूजा गर्छन् । अर्कोतर्फ क्रिस्चियनको प्रार्थनास्थलमा गएर होली वाइन खाने हर्कत गर्छन् । यो भनेको राजनीतिक प्रतिक्रान्ति मात्रै नभएर सांस्कृतिक प्रतिक्रान्तिको महापतन हो । कार्लकाउत्स्की र बर्नस्टिनको रूसी चेलो खुस्चेभ र खुस्चेभका नेपाली चेला केपी-प्रचण्ड हुन् ।' संसद्बाट समाजवाद कहिल्यै स्थापना हुन नसक्ने भन्दै नेता पुनले केपी-प्रचण्डको संसदीय पुँजीवादी समाजवाद विश्व र नेपालमा असफल भैसकेको बताए । नेपालमा दलाल पुँजीवाद असफल भएकाले वैज्ञानिक समाजवाद अनिवार्य भएको कुरामा जोड दिँदै नेता पुनले छोटै अवधिमा नेपाली जनताले समाजवाद देख्न पाउने दाबी गरे । उनले थप भने, ' बहुदलको विकल्प राणा शासन

भएन । राजतन्त्रात्मक संसदीय व्यवस्थाको विकल्प पञ्चायत भएन । अबको दलाल संसदीय पुँजीवादको विकल्प अर्को कुनै नामको पुँजीवाद वा राजासहितको पुँजीवाद हुन सक्दैन ।' सामना परिवारका कलाकार आरोह नेपालीको सञ्चालन, लिम्बुवान मुक्तिमोर्चाका केन्द्रीय संयोजक विजय लिम्बूको स्वागत र पार्टीका पाँचथर जिल्ला सचिव पेम्बाको अध्यक्षतामा सम्पन्न कार्यक्रममा जिल्ला इन्चार्ज दर्शनले अभियान टिमलाई स्वागत अभिनन्दनसहित मन्तव्य राखेका थिए । कार्यक्रममा विभिन्न ब्युरो र जिल्लाबाट आएका अभियानकर्मी, स्थानीय बुद्धिजीवी, व्यापारी, शिक्षक, प्राध्यापक, विद्यार्थी र स्थानीय पाउने दाबी गरे । उनले थप भने, ' जनताको उल्लेखनीय उपस्थिति बहुदलको विकल्प राणा शासन

महासचिवसहित १६ जनालाई अदालतले दियो सफाइ

भोजपुर : नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीका महासचिव नेत्रविक्रम चन्द 'विप्लव' सहित २० जनाविरुद्ध लगाइएको ज्यान मार्ने उद्योग र विस्फोटक पदार्थसम्बन्धी मुद्दामा १६ जनाले सफाइ पाएका छन् । जिल्ला अदालत भोजपुरमा सोमबार भएको बहसपछिको फैसलामा नेकपाका महासचिव विप्लव, प्रवक्ता प्रकाण्ड, पीबीएम पदम राईलगायत १६ जनाले सफाइ पाएका हुन् । गतवर्ष पुसमा सम्पन्न प्रदेश तथा प्रातिनिधिसभा निर्वाचनकोबेला महासचिव विप्लव र प्रवक्ता प्रकाण्ड, स्थायी समिति सदस्य धर्मेन्द्र बास्तोला, पोलिटब्युरो सदस्य पदम राई विकासलगायत २० जना नेताविरुद्ध ज्यान मार्ने उद्योग र विस्फोटक पदार्थ मुद्दामा कसुर गरेको अभियोगमा मुद्दा दायर भएको थियो । दुईवटा ज्यान मार्ने उद्योग र एउटा विस्फोटकसम्बन्धी मुद्दामा भोजपुर जिल्ला अदालतका न्यायाधीश हरीशचन्द्र इङ्नामको एकल इजलासले महासचिव विप्लवलगायत नेताहरूलाई सफाइ दिएको हो भने दुईजनासँग धरोटी लिइएको जानकारी अदालतका सेस्तेदार विष्णुप्रसाद दाहालले दिए । अन्य दुईजनालाई ज्यानमार्ने उद्योग र विस्फोटक पदार्थतर्फ गरी तीनवटै मुद्दामा ४०/४० हजार जरिवाना लिइएको सेस्तेदार दाहालले बताए । यही मुद्दामा नेकपाका स्थायी समिति सदस्य धर्मेन्द्र बास्तोला, अर्का नेता तथा किराँत राष्ट्रिय मुक्ति मोर्चाका अध्यक्ष मादेन राईको बतन नखुलेकाले तामेलीमा राखिएको छ । फैसलाको पूर्ण पाठ भने आउन बाँकी रहेको जनाइएको छ ।

दलाल व्यवस्थाविरुद्ध क्रान्ति जारी छ : आस्था

मोनिका गुरुङ / मन्थली

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले मन्थली नगरपालिका १० चनखुमा भव्य रूपमा जनसभा सम्पन्न गरेको छ । माघ १ गतेदेखि सुरु भएको पार्टी सङ्गठन सुदृढीकरण तथा विस्तार अभियान २ का क्रममा जिल्ला पार्टी रामेछापले मनपा १० चनखुमा आइतबार जनसभा गरेको हो । पार्टी जिल्ला समिति सदस्य बड्री बोहराले सञ्चालन गरेको सभाको अध्यक्षता पार्टीका रामेछाप जिल्ला इन्चार्ज जमिनले गरेका थिए नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीका केन्द्रीय सदस्य तथा गण्डकी ब्युरो इन्चार्ज सावित्रा दुरा 'आस्था' ले अभियानका लागि रामेछाप जिल्लाको प्रमुख नेतृत्व गरिरहेकी छिन् । कार्यक्रमकी प्रमुख अतिथि आस्थाले सभामा सम्बोधन गर्दै देशमा विद्यमान चरम भ्रष्टाचार, कालोबजारी, तस्करी, बलात्कार, हत्या, अपराधलगायत घटना दिनहुँ बढ्नुमा दलाल संसदीय व्यवस्था

दोषी रहेको बताइन् । उनले भनिन्, ' विभिन्न पार्टीभित्र रहेका देशभक्त, सेना, प्रहरीभित्रका देशभक्त सबै एकै ठाउँमा आउनुपर्छ । यो समयको आवश्यकता हो ।' आस्थाले देशमा विद्यमान सबै समस्याको कारण दलाल संसदीय व्यवस्था भएकाले दलाल व्यवस्थाका विरुद्ध अब क्रान्तिले भीषण रूप लिने र यसका विरुद्ध सम्पूर्ण राष्ट्रवादी, क्रान्तिकारी तथा बौद्धिक वर्ग जुट्नुपर्ने बताइन् । उनले वैज्ञानिक समाजवाद प्रापिका लागि एकीकृत जनक्रान्तिको माध्यमबाट नयाँ ढङ्गले ध्रुवीकृत तथा सङ्गठित हुन पनि आह्वान गरिन् । सभामा पुर्वी ताम्गालिङ ब्युरो सदस्य सागर मैनाली, युवा सङ्गठन संयोजक सोम तामाङ, जिल्ला जनसरकार प्रमुख विवेक लामा र स्थानीय तथा पुराना कम्युनिस्ट नेता ठाकुर थापाले आआफ्ना भनाइ राखेका थिए ।

संसारको हरेक ठाउँबाट नेपालमा पैसा पठाउनको लागि भरपर्दो माध्यम

prabhu Money Transfer

www.prabhumoneytransfer.com.np

नेपाल आयल निगम लिमिटेडको खाना पकाउने ग्यास (एलपी ग्यास) प्रयोगकर्ताहरूलाई सुरक्षा सम्बन्धी अति आवश्यक जानकारी

एल.पी. ग्यास अत्यन्तै प्रज्वलनशील पेट्रोलियम पदार्थ भएकोले यसको पर्याप्त सतर्कता र सावधानी अपनाउनु जरुरी हुन्छ । यसैले खाना पकाउने ग्यासको चुहावटले दुर्घटनाबाट बच्न देहायका कुरामा विशेष ध्यान पुऱ्याउन सम्पूर्ण उपभोक्ता वर्गमा नेपाल आयल निगम अनुरोध गर्दछ ।

दुर्घटनाबाट बच्न ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू

१. सिलिण्डर ल्याउँदा लैजाँदा नगुडाऔं । भान्सामा सिलिण्डर सँधै ठाडो राखी प्रयोग गरौं । सुताएर, घोप्ट्याएर प्रयोग नगरौं ।
२. रेगुलेटर, रबर पाइप, चुलोजस्ता उपकरणहरू गुणस्तर भएको मात्र प्रयोग गरौं । साथै हरेक दुई वर्षमा ग्यासको पाइप फेरेौं । खाना पकाउँदा सँधै भ्र्यालढोका खुला राखौं र सुतीको कपडा लाएर मात्र खाना पकाउने गरौं ।
३. काम सकेपछि सँधै रेगुलेटर बन्द गर्न नबिसौं ।

ग्यास चुहावट भएमा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू

१. खाना पकाउने स्थानमा एल.पी.ग्यासको तिखो गन्ध आइरहेको छ भने ग्यास चुहिएको छ भन्ने बुझ्नुपर्दछ । ग्यास लिंग भएमा पहिले रेगुलेटरको र पछि चुलोको नव बन्द गरौं ।
२. ग्यास हावाभन्दा गह्रौं हुने भएकोले तल भुईँमा बस्छ त्यस्तो अवस्थामा भ्र्यालढोका सबै खुला गरौं र आगोको भिक्का निस्कने वस्तुहरू जस्तै ग्यास चुलो, सलाई, लाइट, धुप आदि नबालौं । साथै बिजुलीबतीलगायत कुनैपनि वस्तु नचलाऔं ।
३. ग्यास लिंग भइरहेमा सिलिण्डरबाट रेगुलेटर छुटाई भल्चमा सेफ्टी क्याप लगाएर घरबाहिर खुला ठाउँमा राखौं । र छिटो भन्दा छिटो नजिकको ग्यास विक्रेता वा सम्बन्धित ग्यास उद्योगलाई खबर गरौं ।

सचेत र सावधान हुनु नै सुरक्षित हुनु हो ।

उपभोक्ताको हितमा
नेपाल आयल निगम लिमिटेड

नेपाल आयल निगम लिमिटेड
केन्द्रीय कार्यालय, बबरमहल
फोन : ४२६२९७०, ४२६३४८५